

Luka

¹ Bananchima batikujitahidi beka katika mpangilio malongelo usu makowe ambago gabatimizike nkati yinu. ² Kati gabatupeile twenga, ambago tangu nkiogo nga masaidi wa minyo ni apangachi wa barua. ³ Na nenga kai, baada ya chunguza kwa lingulya chanzo cha makowe aga goti boka nkiogo-nibweni nzuri kwango kae kukuandikya katika mpangilio wake mheshimiwa muno Theofilo. ⁴ Linga wete uwese tanga ukweli wa makowe gaupundishilwe. ⁵ Katika machoba ga Herode, mfalme wa Yudea, pabi ni mchungaji fulani akemelwa Zekaria, wa lukolo lwa Abiya. Nnyumbowe apitike kwa ainja ba Haruni, ni lina lyake amelwae Elizabeti. ⁶ Boti babi ni haki nnonge ya Nnongo, batyangite bila lawama katika amri yoti ni malagano ga Ngwana. ⁷ Lakini babile ni mwana, kitumbu cha Elizabeti abi n'gumba, ni kipindi chii babi agoi muno. ⁸ Tumbwe yapitike Zakaria abi mu uwepe wa Nnongo, kayendelya na lyengo lya kiuchungaji katika utaratibu wa zamu yake. ⁹ Lingana na desturi ya chawa achungaji ywako ywapala huduma, bachawii kwa kura jingya mu kanisa lya Ngwana ni apetutuya ubani. ¹⁰ Likundi lyoti lya bandu bende lola panja wakati wa tutuya ubani. ¹¹ Tumbwe malaika wa Ngwana atikumpitya ni kuyema upande wa mmalyo wa madhabahu ga tulukia. ¹² Zakaria atiyogopa pamweni; hofu yatikuntumbukya.

¹³ Lakini malaika amakiye, “kana uyogope Zakaria kwasababu luba kwako kuyuanike. nnyumbowo Elizabeti akupapya mwana, lina lyake wankema Yohana. ¹⁴ Upapanga ni puraha ni changamka, ni banambone bapapulaikya belekwa kwake. Kwa kuwa apanga nkolo, nnonge ya minyo ga Ngwana. ¹⁵ Hanywa kwaa wembe ni apanga atwilile Roho mpeletau tangu ndumbo ya mao bake. ¹⁶ Na bandu banambone ba Israel bapakun'galambukya Ngwana Nnongo wabe. ¹⁷ Ayenda nnonge ya kuminyo kwa Ngwana katika mwoyo ni ngupu ya Eliya. Apanga nyaa linga buyanganiya mioyo ya tate kwa bana linga bangali panga bayende katika hekima ya bene haki. Apanga nya kuabuka tayari Ngwana bandu ambabo babaandalilwe kwaajili yake.” ¹⁸ Zakaria amakiye malaika, “Ngawecha kwa tanga aga? Kwasababu nenga na n'goi na nyumbo wangu miaka yake yanambone muno.” ¹⁹ Malaika atiyangwa na kummakiya, “Nenga na Gabrieli, ambaye niyima nnongi ya Nnongo. Natitumilwa kukubakia, kukuletya habari yino nzuri. ²⁰ Na linga walongela kwaa, watama chichi, wawecha kwaa longela mpaka lichoba lilo gapapita makowe aga. Hayii kwasababu washindwi ubilya maneno gango ambago gapatimya kwa wakati waupalikwa.” ²¹ Tumbwe bandu babanendaye Zakaria. Batichangala kwamba atumiaye muda wanambone mulikanisa. ²² Lakini papitike panja hawechike kwaa longela nabo. Batangite apatike maono pabile mulikanisa ayendelyae tangya na

na alongei kwaa. ²³ Yapitike lichoba lya huduma yake yomoka aboi buyangana kachake. ²⁴ Baada ya Zakaria buyangana kachake boka kuhuduma yake mukanisa, nnyumbo wake abi ni ndumbo. Na ywembe aboi kwaa boka munyumba yake muda wa miei mitano. Abaite, ²⁵ “Alii nga alipangite Ngwana apangi kwangu panilingite kwa upendeleo linga abuye oni yangu nnonge ya bandu.” ²⁶ Nambiyambi katika mwei wa sita wa ndumbo ya Elizabeti, Nnongo amakiye malaika Gabrieli yenda nnema wa Galilaya walikemelwa Nazareti, ²⁷ Kwa bikra ywabile akobikwe na nnalome ambaye lina lyake labile Yusufu, Ywembe abile ywa lukolo lwa Daudi na Lina lya bikra aywo labile Mariamu. ²⁸ Aichi kwake na baya, “Salamu, wenga waupokile nnema ngolo! ywaakupendile Ngwana.” ²⁹ Lakini malongelo ga malaika gatikunyangabana na haelewite kwaa kwanamani malaika alongei salaamu yii ya ajabu kwake. ³⁰ Malaika ammakiye, “Kana uyogope, Mariamu, maana upatike nema boka kwa Nnongo. ³¹ Linga wapotwa ndumbo katika litumbo lyako na wapapa mwana. Na wenga upakunkema lina lyake 'Yesu'. ³² Apanga nkolo na akemelwa mwana ywabile kunani muno, Ngwana Nnongo ampeya iteo ya enzi ya Daudi tate bake. ³³ Atatawala katika lukolo lwa Yakobo milele ni ufalme wapanga kwaa na mwisho. ³⁴ Mariamu ammakiye malaika, lino lyapita kwa namna gani, kwa maana nagonja kwa ni nnalome yeyoti? ³⁵ Malaika kayangwa na kummakiya, “Roho mpeletau

akuichila kunani yako, na ngupu ywa ywabile kunani muno yaicha kunani yako. Kwa nyoo, mpeletau ywa belekwa akemelwa Ngwana wa Nnongo. ³⁶ Linga nongo wako Elizabeti ai ni ndumbo wa mwana katika umri wa ugoi wake. Wuno nga mwei wa sita kwake, ambae bakemae n'gumba. ³⁷ Ntopo lya lishindikana kwa Nnongo” ³⁸ Mariamu ngabaya, “Linga, Nenga na mpangakachi nnwawa wa Ngwana. Leka ibe nyo kwangu sawasawa ni malongelo gako,” Boka po malaika nga nnekite. ³⁹ Ndipo katika machuba go Mariamu ngaaboi ni yenda upesi katika ilambo ya itumbi, ilambo ya Yudea. ⁴⁰ Ayei pa nnyumba ya Zakaria ni kuntaka hali Elizabeti. ⁴¹ Tumbwe yapitike pa yoine salamu ya Mariamu, mwana ndumbo yake atiguluka, ni Elizabeti atwilile Roho mpeletau. ⁴² Apiyite lilobe lyake ni kabaya kwa lilobe likolo, ““Ubarikiwe wenga muno katika alwawa, ni mwana ywa bile mndumbo yako atibarikiwa. ⁴³ Na ipangite kitiwi kwangu, mao wa Ngwana wango yapalikwe aiche kwangu? ⁴⁴ Kwa kuwa linga, paliyuanike mmachikilo gangu lilobe lya abari, mwana ndumbo yangu atighuluka kwa puraa. ⁴⁵ Ni abarikiwe nwawa yulo ambaye aaminile wapita ukamilifu wa makowe galo ghabikiilwe boka kwa Ngwana.” ⁴⁶ Mariamu abayite mwoyo wango unnuba Ngwana, ⁴⁷ ni roho yango upulaikwe katika Nnongo mwokozi wango. ⁴⁸ Kwa maana alingite hali yango ya pae ya mpanga kachi wake nnwawa. Linga, tangu nambiyambi katika babaelekwa boti

hapakunikema wanibarikiwe. ⁴⁹ Kwa maana wembe ywan'gwechike apangite makoe makulu kwangu, na lina lyake ni lipeletau. ⁵⁰ Rehema yake yatitama buka kizazi hata kizazi kwa balo babamheshimu ywembe. ⁵¹ Ailangi ngupu kwa luboko lwake; atikuapalagana balo ambao bendekuipuna kunani ya mawacho ga mioyo yabe. ⁵² Atikuaeleya pae bana ba afalme boka katika iteo yabe ya enzi na kuakakatuya kunani babale hali yabe pae. ⁵³ Atikubayutuya bene njala kwa ilebe inanoga, bali matajiri atiabenga maboko ga bure. ⁵⁴ Apiite msaada kwa Israel mtumishi wake, linga kumbukiya rehema. ⁵⁵ (Kati cha longei kwa tati bitu) kwa Abraham ni lukolo lwake milele.” ⁵⁶ Mariamu atami na Elizabeti yatimi miei itatu nga abuyangine kachake. ⁵⁷ Tumbwe wakati watimile kwa Elizabeti papa mwana wake akombwike mwana nnalome. ⁵⁸ Majirani bake na alongela bayoine jinsi Ngwana mwaikuyite rehema kwake, na batipulaika pamope ni ywembe. ⁵⁹ Tumbwe lyapitike lichoba lya nane baichi kumwina mwana. Yapalikwe kumkema lina lyake, “Zakaria”, kwa kuzingatia lina lya tati bake, ⁶⁰ Lakini mao bake ayangwi ni kubaya, nyonyo kwaa, atikemelwa Yohana.” ⁶¹ Bammakiye ntopo hata yumo katika alongo ywa kemelwa lina lelo.” ⁶² Bampangii ishara tati bake ashilia ywembe apalike lina akemelwa nyai. ⁶³ Tati bake apalikwa kibao cha andikiya, na andika “lina lyake Yohana.” boti balichangala leno. ⁶⁴ Gafula nkano wake watiyughulikwa na lulimi lwake lwapangite ulu. Atilongela ni kunnumba

Nnongo. ⁶⁵ Woga watikuwachilya boti babatami karibu ni bembe. ⁶⁶ Makowe choti cha itumbi ya Yudea. Na boti babayowine batikugatunza mumioyo yabe, babayite, “mwana yu wa namna gani? kwasababu luboko lwa Ngwana wabile pamope ni ywembe. ⁶⁷ Tate bake Zakaria atwilile ni Roho mpeletau na piya unabii, abayite, ⁶⁸ Alumbilwe Ngwana, Nnongo wa Israel, kwa sababu atikusaidia na shughulikiya wokovu kwa bandu bake. ⁶⁹ Atikakatulile mbembe ya wokovu katika, nyumba mpanga kachi wake Daudi, boka nkati mwa lukolo mwa mpanga kachi wake Daudi, ⁷⁰ Kati cha bayite kwa nkano wa manabii bake bababile katika wakati kunchogo. ⁷¹ Atukombwa boka kwa adui bitu na boka mwaboko mwa boti babachukya. ⁷² Apangite nyaa langiya rehema kwa tati bitu, na kumbukya lilagano lyake takatifu. ⁷³ Kilapo cha kibayite kwa Abrahamu tati bitu. ⁷⁴ Atilapa thibitisha kwamba ywawechekana kumtumikiya ywembe bila yogopa, baada ya kombolelwa boka katika maboko ga adui bitu. ⁷⁵ Katika utakatifu na haki nnonge ya machuba gitu goti. ⁷⁶ E'lo, na wenga wa mwana, makemelwa nabii ywa ywabile kunani muno, kwa kuwa wayendelya nnongi ya kuminyo ya Nwana linga kumwandaliya ndila, kubaandaa bandu kwaajili ya icha kwake. ⁷⁷ kubafahamisha bandu bake kwamba, bakombolelwa kwa ndila ya kuaminiya dhambi yabe. ⁷⁸ Lino lipapita kwa sababu ya lwongulwa Nnongo witu, ⁷⁹ Kuamulikya kwabe babatama mulubindu na katika kiwili cha mauti, Apanga nyoo kugalongoya maghulu gitu katika

ndila ya amani.”⁸⁰ Tumbwe yulo mwana atikula na panga mwene ngupu mu mwoyo na atami mmwitu mpaka machuba gapitike kwa Israel.

Isura ye na 2

¹ nambeambe katika lichoba liyo, yatibonekana kwamba kaisari Augusto apiite agizo kumuelekeza kwamba itolekwe sensa ya bandubaatama mulunia. ² Yeno yabile ni sensa ya kwanza yaipangilwe muda Krenio abile gavana wa Siria. ³ nyoo kila yumo atiyenda mjini kwayenda yakuandikisha sensa. ⁴ Niywembe Yusufu atiboka kae katika mji wa Nazaleti kwa Galilaya na atisafiri Yudea kwa mji wa Bethlehemu, utangilikwa kati mji wa Daudi, kwa sababu atepitiya lukoolo lwa Daudi. ⁵ Atiyenda kwa kujiandikicha pamope na Mariamu, ywembe abile kobeka na abile pekaniliya mwana. ⁶ Nambeyambe atikuipya kwamba, pabile kolo muda wake wa papa mwana utimile. ⁷ Apapite mwana nnalome, mmeleko wake wa kwanza, atikumbilingia ngobo muyega atikumlendelana mbepo mwana. Boka po atikumbeka kwenye liholilyalelya inyama, kwasababu yabile ntopo nafasi kwenye nyumba ya wageni. ⁸ Katika eneo lelo, babile bachungaji mmigunda batilendanga kipenga sa ngondolo wabe kilo. ⁹ Ghafla, malaika wa Ngwana atibonekana, na utukufu wa Ngwana uting'ara kubatindiya, ni babile na hofu muno. ¹⁰ Ndipo malaika atikuwabakia “Lana muyogope” kwa sababu natikubaletya habari

njema ambayo ipala kululetya puraha ngolo kwa bandu boti. ¹¹ Leno mwokozi atibelekwa kwaajili yinu mjini mwa Daudi! ywembe nga Kristu Ngwana! ¹² Yeno nga ishara ambayo tupeilwe, mpala kumkolia mwana atitabilwa ngobo ni atigonja ku'liholi lya lelilya inyama.” ¹³ Ghafla kwabile na jeshi likolo lya kumaundebatiungana na malaika hago batikumsifu Nnongo, batibaya, “ ¹⁴ Utukufu kwa Nnongo ywa abile kunani muno, ni amani ibi mukilambo kwa boti bapendezwa nae.” ¹⁵ Yabile kwamba malaika payomwike boka yenda kumaunde, bachungaji batibakiana bene kwa bene, “tuyende na mbeyambe kolo Bethlehemu, na tukannole cheno kilebe ambacho kitibonekana, ambacho Ngwana atitubakia.” ¹⁶ Batiyombeteka kolo, na batikunkoliya Mariamu na Yusufu, bamweni mwana atigonja ku'holi la, lelya inyama. ¹⁷ Na bapamweni nyoo, batekuwabakiya bandu celo chabakibweni batibakilwa chakimhusu mwana. ¹⁸ Boti babayowine habari yeno batishangara na chelo chabalongi na bachungaji. ¹⁹ Lakini Mariamu atiyendelea fikiri husu gooti yayomwike kuyapekaniya, atikuyatunza mwoyoni mwake. ²⁰ Bachungaji babuyangite batikumtukuza na kumsifu Nnongo kwaajili ya kila kilebe chabakipekani na kukibona, kama tu yaibile inenwa kwabe. ²¹ Payeikite lichiba lya nane na yabile ni muda wa ina mwana, batikumkema lina Yesu, lina lapeilwe na yolo malaika kabla ya kundumbo inatunga kwaa ndumbo. ²² Mazao yagapalikwa ya utakaso zapitike, lingana na sakiya ya Musa,

Yusufu na Mariamu bampotwike kulihekalu kolyo Yerusalemu kum'beka nnonge ya Ngwana. ²³ Kati yaiandikilwe katika saliya ya Ngwana, “kila nnalome yayogowa ndumbo ndumbo apala kemelwa ywapiitwe wakfu kwa Ngwana.” ²⁴ Balo nyanyanya baichile piya sadaka lengana na chelo chakibailwe katika saliya ya Ngwana, “Jozi ya ngunda ama mabunda mabele ya ngunda.” ²⁵ Linga, pabile na mundu katika Yerusalem ambaye lina lyake abile akemelwa Simeoni. mundu ywa abi na haki na mcha Nnongo. Ywembe abile atilenda kwaajili ya mfariji wa Israel, na Roho mpeletau abi kunani yake. ²⁶ Yabile iynomwike tunuliwa kwa ywembe ywa Roho mpeletau kwomba ywembe apala waa kaa kabya ya kum'mona Kristob wa Ngwana. ²⁷ lichoba limo aichile nkati ya hekalu, ationgozwa na Roho mpeletau, ambapo azazi batikunleta mwana, Yesu, kumpangia galo yapalikwe kawaida ya saliya. ²⁸ ndipo Simeoni atipokiya kwaluboko lwake, na atikumsifu Nnongo nabaya, ²⁹ “Nambeyambe ruhusa mtumishi wako ayende kwa amani Ngwana, lengana na Neno lyako. ³⁰ Kwa kuwa minyo gango yabwe ni wokovu wako, ³¹ ambao utibonekana kwa minyo ya bandu boti. ³² Ywembe ni nuru kwaajili ya ufunuo kwa bamataifa na utukufu wa bandu baisraeli.” ³³ Tate na mao ba mwana batishangala kwa makowe ambayo atilongela kunani yake. ³⁴ Ndipo Simeoni atikuwabariki na baya kwa Mariamu mao bake, “pekaniya kwa makini! mwana yo atakuwa sababu ya obiya na

okoka kwa bandu benge katika Israel na ni ishara ambayo bandu benge bataikana. ³⁵ Pia ni upanga wapala kuchoma nafsi yako na mwene, ili kwamba mawaso ya mioyo ya benge yatangike.” ³⁶ Nabii nnwawa akemelwa Ana pia abile mulihekalu. ywembe abile nwawa wa Fanueli boka likabila lya Asheri. Abii na miaka yanambone muno. Naye atitama na nchengowe kwa miaka saba baada ya kobekwa. ³⁷ Na ndipo abii mjane kwa miaka themanini na ncheche. Naye abile kwaa boka muhekalu na abile atiyendelea kumuabudu Nnongo pamope na taba roba, kilo na mutwekati. ³⁸ Na kwa muda woo, aichile palo pabile natumbwa shukuru Nnongo, nalongela husu mwana kwa kila mundu ambaye abile akilenda ukombozi wa Yerusalemu. ³⁹ Pabayomwile kila kile chawapalike panga lingana na saliya ya Ngwana, batibuya Galilaya, mjini kwabe, Nazareti. ⁴⁰ Mwana atikola, na abii na ngupu, atiyongezeka katika hekima, na neema ya Nnongo yabile kunani yake. ⁴¹ Wazazi bake kila mwaka batiyenda Yerusalem kwaajili ya sikukuu ya Pasaka. ⁴² Pabile na umri wa miaka komi na ibele, batiyenda kae muda mwafaka kidesturi kwaajili ya sikukuu. ⁴³ Baada ya bakia machoba goti kwaajili ya sikukuu, batumbwile buyangana kunyumba. lakini nnalome Yesu atiigala nnchogo mwolo Yerusalem na wazazi bake batangite kwaa. ⁴⁴ Batangite kwamba abile mu'kipenga cha babile nabo musafari, batibutuka safari ya lichoba limo, ndipo

batumbwile kumpala miongoni mwa anunange na marafiki wabe. ⁴⁵ Pabashindwile kumpala, batibuya Yerusalem na tumbwa kumpala. ⁴⁶ Itibonekana kwamba baada ya lichoba lya itatu, batikumpata hekaluni, abi atitama katikati ya baalimu, akibapekania na kuwalokiya maswali. ⁴⁷ Boti bayowine batishangala na ufahamu wake na majibu gake. ⁴⁸ Pmweni, batishangala, mao bake atikumkumbatia, mwanango, namani cha ututendeite nyaa? Pekani, tate boka na nee tutikupala kwa wasiwasi nkolo.” ⁴⁹ Atikuwabakia, 'kitumbwe namani kunipala? mwatangite kwaa kwamba lazima nibii ku'nyumba ya Tate bangu? ⁵⁰ Lakini baelewite kwaa namani chamaanisha kwa maneno galo. ⁵¹ Ndipo ayeii pamope nao mpaka kaya Nazareti na abile mtii kwabe. Mao bake abekite makowe goti moyoni mwake. ⁵² Lakini Yesu atiendelea kola katika hekima na kimo, na azidite pendwa na Nnongo na bandu.

Isura ye na 3

¹ Nambeambe katika mwaka wa komi na tano na utawala wa kaisari Tiberia, wakati Pontio Pilato abile gavana wa uyahudi, Herode abile nkolo wa nkoa wa Galilaya, na Filipino nnuna wake abile nkolo wa nkoa wa Iturea na Trakoniti, na Lisania abile nkolo wa nkoa wa Abilene. ² Na wakati wa kuhani nkolo wa Anasi na Kyafa, Neno lya Nnongo lamuichile Yohana mwana wa Zakaria, mulijangwa. ³ Atisafiri katika mikoa yoti atizunguka libende Yordani, akihubiri ubatizo wa toba kwaajili ya msamaha

wa sambu. ⁴ Kati yaiandikilwe katika kitabu cha maneno ga Isaya nabii, “lilobe lya mundu abili kumwitu, 'Mutengeneze tayari ndela ya Ngwana, mugatengeneze mapito gake yangyookile. ⁵ Kila libende litwelia, kila kitombe nakitombe vipala sawazishwa, ndela yaipindile ipala nyookile, na ndela yabii na mashimo yapala lainishilwe. ⁶ Bandu boti bapala kuubona wokovu wa Nnongo.” ⁷ Yohana atikuwabakiya makutano makolo ya bandu bamwichite bapate kubatizwa na ywembe, “Mwenga ubeleko wa mng'ambo bene sumu, nyai ywaboonile kaibutuka ghadhabu yaicha? ⁸ Mubeleke matunda yagaendana na toba, na kana mutumbwe baya nkati yinu, “Tubile nakwe Ibrahimu ambae nga tate bitu; kwa sababu mndakuwabakiya kwamba, Nnongo andawecha kumkakatuliya Ibrahimu bana hata bokana maliwe haga. ⁹ Tayari libao labekitwe kwenye ndandai ya mkongo, nga nyoo, kila mkongo waulebeka kwaa matunda mema, wupalakatwa ni kutinya mu'mwoto. ¹⁰ Boka po bandu katika makutano atikolya akibaya, “nambeambe tupala tupange kitiwi?” ¹¹ Atijibu na kuwabakiya, “kati mundu abii na kanzu ibele apalikwa apiye nganzu imo kwa ywenge ambaye ntopo kabisa, na ambaye abi na chakulya na apange nyonyoo.” ¹² Boka po baadhi ya batoza ushuru baichile pia batizwa, na batikummakia, “mwalimu, tupalikwa panga namani? ¹³ Atikuwabakiya, “Kana mkumbe mbange zaidi kuliko chapalikwa kumba.” ¹⁴ Baadhi ya maaskari batikumlukiya bakibaya, “Na twenga je? tupalikwa tupange namani? Atikuwabakiya,

“Kna mtotele mbanje kwa mundu yoyote kwa ngupu, na kana mumuhukumu mundu yoyote kwa ubocho. mulidhike na mishahara yinu”¹⁵ Nambeambe, kwa kuwa bandu babile na shauku ya kumlenda Kristo ywapala icha, kila yumo abile aandawacha mu'mwoyo wake husu Yohana kati ywembe ndiye Kristo. ¹⁶ Yohana akayangwa na kubabakiya, “Nenga nakuwabatiza mwenga kea mache, lakini kubii ni yumo ywaicha ambaye abi na ngupy kuliko nee, na nistahili kwaa hata taba kamba yee ilatu yake. Apakwa batiza mwenga kwa Roho Mpeletau na kwa mwoto. ¹⁷ Pepeto lyake libi muluboko lwake ili kusafisha kunanoga uwanda wake wake wa pepetya ngano na kuikumba ngano muligolo lyake. Lakini, apala kuyateketeza maakapi kwa mwoto uwecha kwa imika. ¹⁸ Kwa maono genge ganambone, atihubiri habari njema kwa bandu. ¹⁹ Yohana atikunkemeya pia Herode nkolo wa nkoa wa kwa kum'tola Herodia, nnyumbowe na nnuna wake ni kwa malau yenge ganambone ambayo Herode ayapangite. ²⁰ Lakini baada yake Herode apangite lilau lyenge libaya muno, Amtabike Yohana muligereza. ²¹ Boka po yatipita kwamba, muda bandu bote babile bakibatizwa ni Yohana, na ywembe Yesu atibatizwa pia. muda abile akiloba, maunde yatiyogoka. ²² Roho mpeletau atiuluka mnani yake kwa mfani wa kiwili kati ngunda, muda wowo lilobe latiicha boka kumaunde yatibaya, “Wenga nga mwana wango wanikupendile. Napendezwile muno ni wenga.” ²³ Nambeambe Yesu mwene, atumbwike pundisha, abile ni umri wapata miaka thelathini.

Abile ni mwana (kati ya idhanilwe) ywa Tusufu, mwana wa Eli, ²⁴ Mwana wa Mathali, mwana wa Lawi, mwana wa Melki, mwana wa Yana, mwana wa Yusufu, ²⁵ Mwana wa Matathua, mwana wa Amosi, mwana wa Nahumu, mwana wa Esli, mwana wa Nagai, ²⁶ mwana wa Maati, mwana wa Matathia, mwana wa Se-meini, mwana wa Yyusufu, mwana wa Yuda. ²⁷ mwana wa Yoanani, mwana wa Resa, mwana wa Zerubabeli, mwana wa Shealtieli, mwana wa Neri, ²⁸ mwana wa Melki, mwana wa Adi, mwana wa Kosamu, mwana wa Elmadamu, mwana wa Eri, ²⁹ mwana wa Yoshua, mwana wa Eliezeri, mwana wa Yorimu, mwana wa Matathi, mwana wa Lawi, ³⁰ mwana wa Simeoni, mwana wa Yuda, mwana wa Yusufu, mwana wa Yonamu, mwana wa Eliyakimu, ³¹ mwana wa Melea, mwana wa Mena, mwana wa Matatha, mwana wa Daudi, ³² mwana wa Yese, mwana wa Obedi, mwana wa Boazi, mwana wa Salmoni, mwana wa Nashoni, ³³ mwana wa Abinadabu, mwana wa Hesroni, mwana wa Peresi, mwana wa Yuda, ³⁴ mwana wa Yakobo, mwana wa Isaka, mwana wa Ibrahimu, mwana wa Tera, mwana wa Nahori, ³⁵ mwana wa Seruig, mwana wa Raga-u, mwana wa Pelegi, mwana wa Eberi, mwana wa Sala, ³⁶ mwana wa Kenani, mwana wa Arfaksadi, mwana wa Shemu, mwana wa Nuhu, ³⁷ mwana wa Lameki, mwana wa Methusela, mwana wa Henoko, mwana wa Yeredi, mwana wa Mahalalei, mwana wa Kenani, ³⁸ mwana wa Enoshi, mwana wa Sethi, mwana wa Adam, mwana wa Mungu.

Isura ye na 4

¹ Boka po, Yesu abile atwalilwe Roho Mpeletau, atibuya boka kubende Jordani, ni ationgozwa ni Roho mu'lijangwa ² kwa machoba arobaini, ni kwoo atijaribiwa ni nchela. Muda woo alile kwaa chochote, ni mwishowe wa muda uno ayi-isile njala. ³ Nchela atikum'bakia, “kama wenga ywa mwana wa Nnongo, liamuru liwe leno lipangite nkate.” ⁴ Yesu kaayangwa, itiandikwa; mundu atama kwaa nkate kichake.” ⁵ Boka po nchela atikumuongoza kunani kwenye kilele sa kitombe, na atikumlaya falme yoti pakilambo kwa muda mfupi. ⁶ Nchela atikum'bakiya, “Nipala kukupatia mamlaka ya tawala falme yeno yoti pamope na fahari yake. Niwecha kukupanga nya kwa sababu nyoti nitikabidhiwa kwango niitawale na nindawecha kumpeya yoyoti nimpalae kumpeya. ⁷ Kwa nyo, kati unda niaminia na kuniabudu, vitu vino vyooti vipala panga vyako.” ⁸ Lakini Yesu kan'yangwa ni kummakiya, “iandikilwe,” Lazima umwabudu Ngwana Nnongo wako, ni lazima umtumikie ywembe kichake.” ⁹ Baadaye nchela atikumuan-goza Yesu hadi ku'Yerusalem ni kum'beka sehem ya kunani kabisa ya jengo lya hekalu ni kum'bakia, “Kati wenga ni mwana wa Nnongo, ujitombwe pae boka pano. ¹⁰ “Kwasababu iandikilwe “Apala lagiya malaika bake baku-tunze ni kukulenda, ¹¹ na bapala kukukakatuya kunani muluboko lyake ili kwamba kana ulumi magolo gako kunani ya liwe.” ¹² Yesu atikumjibu akim'bakia, “Itinenwa, “kana umjaribu Ngwana

Nnongo wako.” ¹³ Nchela payomwile kumjaribu Yesu atiboka ni kumleka hadi muda wenge. ¹⁴ Boka po Yesu atibuya Galilaya kwa ngupu za Roho, ni habari kumhusu ywembe zitie-nea ni sambaa katika mikoa yapapipi yoti. ¹⁵ Atifundisha katika masinagogi yabe, ni kila yumo atikumsifu. ¹⁶ Lichoba limo ayei Nazareti, mji ambao atilekwa na kla. Kati cha ibile desturi yake atijingya ku'lisinagogi lichoba lya sabato, ni atiyema soma liandiko. ¹⁷ Atikabidhiwa gombo lya nabii Isaya nyoo, atiundwa gombo na pala sehemu yaiandikilwe, ¹⁸ Roho wa Ngwana ywa mnani yango, keasababu anijeile mauta hubiri habari njema kwa maskini. Atikunituma tangaza uhuru kwa wafungwa ni panga bababona kwaa wecha bona kae kubabeka huru balo baba kandamizwa, ¹⁹ tangaza mwaka ambao Ngwana apala laga wema wake.” ²⁰ Boka po po akalitaba gombo, atikumrudishia kiongozi wa sinagogi, ni tama pae minyo ya bandu boti babile mu'lisinagogi bati kumlinga yembe. ²¹ Atumbwile longela nakwe akibaya, “Leno andiko lino litimile mmasikio yinu. ²² Kila yumo palo atishuhudia chelo cha kibaite, Yesu, ni benge miongoni mwabe batishangala na maneno ga hekima gagabile bokya katika nkano wake, Babile bakibaya, yono ni kijana tu wa Yusufu, nyonyo kwa?” ²³ Yesu atikubabakiya, “hakika mpala baya methal ino kwango nee,”N'ganga jiponye mwene, choti chatuyowine panga Kapernaumu, mukipange pano kae kukaya kwinu.” ²⁴ Kae

abayite, “hakika nindakuwabakiya mwenga, ndopo nabii angayeketilwa kachake.” ²⁵ Lakini nindakuwabakiya mwenga kweli kwamba kwabile ni bawelikwe banambone Israel katika kipindi sa Eliya, muda kunani paitabilwe ntopo na ula kwa miaka itatu ni nusu, muda kwabile ni ndele ngolo pa'kilambo choti. ²⁶ Lakini Eliya atumwile kwa yeyote yumo kwabe, lakini kwa mjane yumo ywa tamile Sarepta papipii ni mjo wa Sidoni. ²⁷ Pia kwabile ni hakomo banambone Israel katika kipinda sa Elisha nabii, lakini ntopo hata yumowabe yapomwile isipokuwa Naamani mundu wa Siria. ²⁸ Bandu boti nkati ya sinagogi batwele ni gadhabu payowine haga goti. ²⁹ Batiyema ni batikunchukuma panja ya mji, ni kumwongocha mpaka mu'mbwegu ya kitombe sa mji ambapo mji wabe wachengitwe kunani yake, ili waweche kumtomboya pae. ³⁰ Lakini apitile salama nkati yabe ni yendya zake. ³¹ Boka po atiyeya Kapernaumu, katika mji wa Galilaya. Sabato yimo abile atifundisha bandu nkati ya sinagogi. ³² Batishangala ni mapundisho gake, kwasababu atifundisha kwa mamlaka. ³³ Nambeambe lichoba liyo nkati a sinagogi, kwabile ni mundu abile ni roho nchafu wa nchela, ni atilela kwa lilobe la kunani, ³⁴ “Tubi ni namani nakwe, Yesu wa Nazareti? Uichile kutuyomwa? Nitangite wenga wa nyai! Wenga wa mpeetau wa Nnongo!” ³⁵ Yesu atikumkemeya nchela buya, “ukotoke liki, ni u'mboke mundu yuno! Nchela yolo atikumtaikwa mundu yolo pae nkati yabe, atikum'boka yolo mundu bila ya kumsababishia maumivu goti. ³⁶ Bandu

boti batishangala, ni endelea kulongela kikowe chelo kila yumo nanyine, batibaya, “ni makowe ga aina gani haga?” Atikubaamuru roho bachapu kwa mamlaka ni ngupu ni bapala boka. ³⁷ Nga nyo, habari kunani ya esu itienea katika makowe gabazunguka mkoa wono. ³⁸ Boka po Yesu atiboka katika mji wolo ni atijingia katika nyumba ya Simoni. Nambeambe, mao bake mkwe ni Simoni abile andaminy homa kali, ni batikumsihi kwa niaba yake. ³⁹ Nga nyo, Yesu atiegelelya, atikemea ile homa ni itikumleka ghafla atiyema ni tumbwa kubatumikiya. ⁴⁰ Liumu laitimbweli yima, bandu katika batimletea Yesu kila yumo ywabile atama ni maradhi ya aina ganambone abekite luboko lwake kunani ya kila mtamwe ni atikubaponya boti. ⁴¹ Ni nchela kae yatikuwapiya banambone wabe bakilela kwa malobe ni baya, “wenga ni mwana wa Nnongo! Yesu atikuwakemeia mashetani ni atikubaruhusu balongele, kwa sababu batitanga kwamba ywembe abile ni kristo. ⁴² Muda pauyomwike, ayei eneo labile ntopo mundu. Maku-tano ga bandu babile bakimpala na icha katika eneo lya abile. Batijaribu kunkanikiya kana ayende kulipire nakwe. ⁴³ Lakini atikuwabakiya, “Lazima pia nihubiri habari inanoga ya ufalme wa Nnongo katika miji yenge yanambone, kwa kuwa yeno nga sababu nititumwa pano. ⁴⁴ “Boka po atiyendelea hubiri nkati ya masinagogi katika uyahudi woti.

Isura ye na 5

¹ Basi yabonekine muda bandu batikusanyika ni kumzunguka Yesu nipekaniya neno lya Nnongo, ambapo abile atiyema mmbwega ya zia Genesareti. ² Abweni mashua ibele ziyeile nanga mmbwega ya ziwa. Wavuvi babile bakiolwa nyavu yabe. ³ Yesu atijingya katika yimo kati ya yelo mashua, ambayo yabile ya Simoni na kumloba aibeke mumache malite pachunu ni payo. Boka po atitama na pundisha bokya ku'mmashua. ⁴ Longela, kum'bakiya Simoni, "ipeleke mashua yako nkati ya kilindi sa mache nauluya lupelel lwako ili kuuwa omba." ⁵ Simoni kan'yangwa ni kubaya, "Nwana tupangite kachi kilo choti, ni tupatile kwaa kilebe, lakini kwa neno lyako nipala uruya lipelele. ⁶ Palo bapangite nyaa batikusanya kiasi kikolo sa omba ni lupelele lyabe lipala katika. ⁷ Nga nyo, batikubaashiria aine mumashua yenge lenga waiche ni kubayangatia. Baichile twelia mashua zoti, kiasi kwamba tumbwa zama mu mumache. ⁸ Lakini Simoni Petro, paabweni nyaa, atitomboka mu'magoti ya Yesu ni kubaya, "Boka kwangu kwasababu nenga ni mundu mwenye sambu Ngwana." ⁹ Kwasababiu atishangala, ni goti babile pamope naye, kwa uvuvi wa omab watikupanga. ¹⁰ Lino latikuwajumuisha Yakobo ni Yohana bana ba Zebedayo, ambao babile bashirika ba Simoni. Ni Yesu kam'bakiya Simoni, "Kana uyogope, kewa sababu tumbwa nambeambe na yendeleya utavua bandu" ¹¹ Payomwile leta mashua yake payomo, batileka kila kilebe ni

kunkengama ywembe. ¹² yabonekine kwamba pabile katika mji umo, mundu abile atwelile ukoma abile kwoo. Muda pamweni Yesu atombwike inamisha inamisha uso wake mpaka pae ni loba, baya, “Ngwana mana undapala, wecha kunitakasa,” ¹³ Boka po Yesu atinyoosha luboko lwake ni kumkumkamwa, baya “mbala takasika” Ni saa yeyelo ukoma utikumleka. ¹⁴ “Atikumlagiya kana um'bakiye mundu yoyoti, lakini atikum'bakiya “yenda zako, ni ukajilaye kwa makuhani ni upiye sadaka ya utakaso wako, sawasawa ni chelo Musa chakiamuru, kwa ushuhuda wako.” ¹⁵ Lakini habari husu ywembe yatienea kwa kulipite zaidi, ni umati nkolo wa bandu icha pamope kumpekaniya akipundisa na ponya magonjwa yabe. ¹⁶ Lakini mara kwa mara atikuitenga faraga ni loba. ¹⁷ Yabonikine lichoba limo kati ya machoba haga abile akipundisha, ni babile mafarisayo ni baalimu ba sheria batitama poo amabao baichile boka vijiji vya nambone tofauti katika mikoa ga Galilaya ni Yudea, ni pia boka katika miji ya Yerusalem. Ngupu ya Ngwana yabile pamope ni ywembe kuponya. ¹⁸ Bandu kadhaa baichile, batikumpotwa mundu kwenye likoi ywapooza, na batipala ndela ya jingya nkati ili kum'gonjea pae nnonge ya Yesu. ¹⁹ Bapatike kwaa ndela ya kujingya nkati ya bandu kwasababu ya umati, nga nyo babwike kunani ya paa lya lya nyumba kumhuluya yelo mundu pae pitia vigae, kuna ni kikai iyake mkati ya mundu, mnonge kabisa ya yesu. ²⁰ Atilinga imani yabe yesu abaite Rafiki, dhambi zako utisamehe. ²¹ Baandishi na matatisayo bati-

bwilehoji liyo baya, “'gono ni nyai galongela kufuru? ni nyai yawecha samehee dhambi ila mnongo kichake yembe”²² Lakini yesu, atitambwa namani cha bakifikitia, atikubajibu na kuwabakya, kitumbwe namani mndalokiana hili mioyo mwinu.²³ Chako ni rahisi baya “Dhambi yako isameilwa ama бага гема nautwange”.²⁴ Lakini matange ya kwamba mwana wa Adam abile nakwe mamlaka mukilambo ya kusamehe dhambi, nindakuwabakia wenga, uyumuke, utole likai lyako na ugende kachake.”²⁵ Muda wowo atiyumuka nnonge yabe ni tola likai lyako labile atigonjeliya. Boaka po buya kachake akimtukuza Nnongo.²⁶ Kila yumo atishangala na batikumtukuza Nnongo. Batwelite na hofu bakibaya, “tubweni makowe gasiyo ga kawaida leno.”²⁷ Baada ya makowe haga bonekana, Yesu atiboka kwoo ni amweni mtoza ushuru akemelwa Lawi atumite eneo la kusanya kodi. Atikum'bakiya.”Unikengame.”²⁸ Nga nyo Lawi atikakatuka na kumikengama, atileka kila kilebe munnchogo.²⁹ Boka po Lawi atian-daa kachake karamu ngolo kwa ajili ya Yesu. Bababile batoza ushuru benge kolo ni bandu banambone babatamile mezani bakilya pamope naye.³⁰ Lakini mafarisayo ni baandishi bao babile banda nung'unika banapunzi, baya, “Kwa nini mlya ni nywaa na batoza ushuru pamope na bandu benge bene zambi?”³¹ Yesu kabayangwa, “bandu bako katika afya njema bapala kwaa tabibu, ili balo tu babaminyanga abo bandakubapala mhitaji muno.³² Niichile kwaaa kubakema bandu bene haki bapalika tabu, bali kubakema

bene sambu bapale tubu.” ³³ Atikuwabakiya banapunzi ba Yohana mara ganambone utaba ni loba ni banapunzi ba mafarisayo nakwe bapanga nya nyoo. Lakini banapunzi bako alya ni nywaa. ³⁴ Yesu atikuwabakiya, “indawezekana mundu yoyoti panga hudhuria lichengele lya Ngwana atesi taba muda Ngwana arusi bado yu pamope nakwe? ³⁵ Lakini lichoba lindaicha muda Ngwana arusi patolekwa kwao, katika lichoba lya bapala taba,” ³⁶ Boka po Yesu atilongela kae kwabe kwa mifano, kwa mifano.”ntopo ywa popwana kipande sa ngobo boka kwenye nganju ya nambeambe na tamiya kurekebisha nganju la zamani, kati apanga nyo, apopwana ngobo ya ayambe, ni kipande cha ngobo boka munganju yanambeambe kitaika kwa tumika na ngobo ya nganju ya kunchogo. ³⁷ pia ndopo mundu ambae abeka divai yayambe mu'vibega vikukuu, kati apanga nyo, divai yayambe ingepapwana chelo kiombo ni divai panganika, ni kibeka na alibika. ³⁸ Lakini divai yayambe lazima bekwa mu'kibega chayambe. ³⁹ Ni ntopo mundu ywa baada nywaa divai ya nnchogo, apala yayaambe kwasababu abaya, “Ya nnchogo ni bora.”

Isura ye na 6

¹ Yesu abile atipeta mu, migunda ya nafaka ni banapunzi bake babile bakitombwanga masuke, bakabasungwanga kati ya luboko lwake bandaliya nafaka. ² Lakini baadhi ya mafarisayo batibaya, “namani upanga kikowe ambacho halali kwaa kisheria kukipanga lichoba lya

sabato”? ³ Yesu atikubajibu, akibaya, “muwaite kwaa soma chelo Daudi chakipangite pabile ni njala, ywembe ni banarome bababile pamope nakwe. ⁴ Atiyenda mu'nyumba ya Nnongo, ni atolite libumunda litakatifu na liya baadhi, ni kuiboya baadhi kwa bandu bababile nakwe lyaa, hatakama ibile halali kwa makuhani lyaa.” ⁵ Boka po atikuwabakiya, “mwana wa Adamu ni Ngwana wa sabato.” ⁶ Yabonekine mu'sabato yenge kwamba atiyenda nkati ya sinagogi ni kubapundisha bandu kwa pabile ni mundu ambaye luboko lwake lwa mmaliyo watipooza. ⁷ Baandishi ni mafarisayo babile banda kulinga kwa makini bona kati anyeponya mundu lichoba lya sabato, ili wecha pata sababu ya kumshitaki kwa panga likosa. ⁸ Lakini atangite namna cha fikiria na baya kwa mundu ywabile atipooza luboko uyumuka uyema pana kati ya kila yumo.” Nga nyo yolo mundu atikakatuka ni yema palo. ⁹ Yesu atibaya kwabe, “ninda kuwalokiya mwenga ni halali lichoba lya sabato panga mema au panga madharau, kuokoa maisha amakuyaaribu, Boka po atikubalinga boti ni kum'bakiya yolo mundu. ¹⁰ “Nyoosha luboko lwako,” Apangite nyaa, ni luboko lwake labile litinyooka. ¹¹ Lakini batwelile ni hasira, batilongela bene kwa bene husu namani chapaswa apange kwa Yesu. ¹² Yatibonekana machoba ago kwamba atiyenda pakitombe loba, Aatiyendeleya kilo yoti loba Nnongo. ¹³ Paibile bwamba, atikubakema benepunzi bake kwake, ni atikuwachawa komi ni ibele kati yabe, ambao

pia atikubakema, “Mitume” ¹⁴ Majina ya balo mitume yabile Simoni, (ywa pia atikumkema Petro) ni Andrea nnuna wake, Yakobo, Yohana, Filipo, Bartolomayo, ¹⁵ Mathayo, Tomaso ni Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni ywa akemwa Zelote, ¹⁶ Yuda mwana wa Yakobo ni Yuda Iskariote, ywa abile msaliti. ¹⁷ Boka po Yesu atitelemka pamope nakwe boka mukitombe ni yema mahali palibende. Benepunzi bakr banyansima babile kwo pamope ni bandu benge banyansima boka Uyahudi ni Yerusalem ni boka mbwani ya Tiro na Sidoni. Baichile kumpekanya ni ponywa magonjwa yabe. ¹⁸ Bandu babile banda-sumbuliwa ni nchela bachapu batiponywa pia. ¹⁹ Kila yumo kwenye lyoo kusanyiko atijaribu kumkamwa kwa sababu ngupu ya uponyaji yabile bonekana nkati yake, ni atikubaponya boti. ²⁰ Boka po atikubalinga benepunzi bake, ni baya, “mtibarikiwa mwenga mwa m'bile maskini, kwa maana ufalme wa Nnongo ni winu. ²¹ Mtibarikiwa mwenga mwabile ni njala nambeambe, kwa maana mpala yukuta. Mtibarikiwa mwenga mwamlela nambeambe kwa maana mpala eka. ²² Mtibarikiwa mwenga ambao bandu bapala kubachukianga ni kubatenga ni kubashutumumu mwenga kwamba mwa'ovu, kwa ajili ya mwana wa Adamu. ²³ Pulaini katika lichoba lyoo ni goloka goloka kwa pulaha, kwa sababu hakika mpala pata thawabu ngolo kumaunde, kwa maana tate bao batikubatenda nyonyonyoo mananbii. ²⁴ Lakini ole winu mwabile matajili kwa maana myomwile pata faraja yinu. ²⁵ Ole winu mwabile yukwita nam-

beambe! kwa mana mpala bona njala baalaye, Ole winu mwamueka nambeambe mpala lomboleza ni lela baalae. ²⁶ Ole winu mwapala lumbwa ni bandu boti! kwa mana tate bao atikubatenda manabii wa ubocho nyonyonyo. ²⁷ Lakini nibaya kwinu mwenga mwamunipekaniya, mwapende adui zenu ni kupanga mema kwa babawachukiya. ²⁸ Mubabariki balo babalaani mwenga ni mubalobii balo babaoneya. ²⁹ Kwa ywembe ywa akukombwa shavu limo, mgalauliye ni lya ibelr. Kati mundu akupokonyile jyoho lyako kanamchibi na nganzu. ³⁰ Mbei kila ywa akuloba. Kati mundu akupokonyile kilebe ni mali yako, kana umrobe akubuyanganiye. ³¹ Kati ubapendavyo bandu babatendii, ni mwenga mubatendi nyonyonyo. ³² Kati mkiwapenda bandu baba mpendanga mwenga tu, eyo ni thawabu ya namani kwinu” kwa maana hata bene dhambi huwapenda balo babapendile. ³³ Kati mwatendi mema balo bawatendi wema ni mwenga, eyo nga thawabu gani kwinu? kwa mana hata ywabile ni sambu apanga nyoo. ³⁴ Kati mwikunkopesha ilebe kwa bandu mwabile mutegemie kwamba balowa kubabuyanganikiya, eyo nga thawabu gani kwinu? Mana hata balo babile ni sambu balowa kopesha benge sambu benge, ni tegemya pokya kiasi chechelo kae. ³⁵ Lakini mwapende adui zenu ni mwatendei mema. Mubakopeshe ni mhofie kwaa kuhusu kubuyanganikiwa, ni thawabu yinu ipalika kuba ngolo. Mpalikwa kuba bana ba Ywabile kunani, kwa mana ywembe mwene nga mwema kwa bandu ba-

bile kwaa ni shukrani ni baovu. ³⁶ Mube ni huruma, kati Tate binu ywabile ni huruma. ³⁷ Kana mhukumu, mwenga muhukumilwa kwaa. Kana mulaani, ni mwenga mulaanilwa kwaa. Musamei benge, ni mwenga mwalowa sameelwa. ³⁸ Mwapei benge, mwenga mwalowa peilwa. Kiasi sa ukarimu-chakisindililwe, sukwasukwa ni mwagilwa-mwagilwa mumagoti yinu. Kwamana kwa kipimo chochote mwakutumile pemya, kipimo chechelo chapanga tumilwa kubapemya ni mwenga. ³⁹ Boka po kabamakiya kwa mpwano kae, “Je mundu ywange bona aweza kumwongoza kipofu ywenge? Kati atipanga nyoo, bai boti balowa tombokya mulimbwa, je kana batumbukii? ⁴⁰ Mwanapunzi aweza kwaa kuba nkolo kuliko mwalimu wake, lakini kila mundu kaayomwa pundishwa kwa ukamilifu alowa kati mwalimu bake. ⁴¹ Mwanja namani bai mwakilola kibanzi nkati ya liyo lya nongo wo, ni wabile ni boriti nkati ya liyo lyako uilola kwaa? ⁴² Waweza kwaa kumamakiya nongowo, Nongo wango kiboywe ibanzi mu'liyo lyako, “wenga ulola kwaa boriti yaibile muliyo lyako wa mwene, Nga ubona inanoga kumoywa kibanzi mu'liyo lya nongo bako. ⁴³ Kwamana ntopo nkongo unoyite upambike matunda ganoite kwaa, wala ntopo nkongo unoyite kwaa upambika matunda ganoite. ⁴⁴ Kwa mana kila nkongo bandu uyowanika kwa matunda gake. Kwamana bandu bachuma kwaa tini boka mu'miba, wala kana bachuma zabibu boka mu'michongoma. ⁴⁵ Mundu mwema mu'hazina njema ya mwoyo wake kumoywa

galyo mema, ni mundu mwou mu'hazina mbou ya mwoyo wake umoywa galyo maou. Kwamana ntwe wake ubaya galo gaujazike mwoyo wake. ⁴⁶ Kwa namani mwanikema, 'Ngwana, Ngwana, na balo muyatendi kwaa galo gani-abakiya? ⁴⁷ Kila mundu ywanikengama nenga ni kugayowa makoweni kugatendii kazi, nalowa kwaonesha ywabile. ⁴⁸ Atilandana ni mundu ywachenga nyumba yake, ywa chimba pae muno, ni kuchenga msingi ba nyumba nnani ya mwamba imara. Mafuriko gaisile, maporomoko ga mase, gaikombwile nyumba, lakini yaweza kwaa kwitikisa, kwa mana yabile ichengwite vizuri. ⁴⁹ Lakini ywoywoti ywaliyowa neno lyango no kulitii kwaa, mpwano wake ywa mundu ywachengite nyumba nnani ya mbwega pabile kwaa ni msingi, mto wauilukie kwa ngupu, nyumba yelo yapatike maangamizi makolo.

Isura ye 7

¹ Baada ya Yesu yomwa kila kilebe chabile kakibaya kwa bandu babampekaniyage, ajingii Karpenaumu. ² Mmanda pulani ywa akida, ywabile ywa thamani muno kake, abile ntamwe muno ni abile karibu na waa. ³ Lakini ayowine usu Yesu, yolo akida antumite kiongozi wa kiyahudi, kunnoba aiche kunkombwa mmanda wake linga kanaawe. ⁴ Pabaikite papipi ni Yesu, batikunnoba kweli ni baya, “andastahili upalikwa panga nya kwaajili yake, ⁵ Kwasababu andakulipenda taifa litu, ni ywanjengite sinagogi kwaajili yitu.” ⁶ Yesu ayendeli ni safari yake

pamope nakwe, lakini kabla anaika kwaa kuu-talu ni nnyumba, afisa yumo aatumite mamb-wiga bake longela nakwe, “Ngwana, kana uu-choshe wa mwene kwasababu ya nenga nistahili kwa wenga jingya mu dari yangu. ⁷ Kwasababu yino nifikilie kwa hata nenga namwene panga nenda pwaika icha kwako, lakini ubaye lineno tu ni mmanda wango apona. ⁸ Kwani nenga na mundu wanibile pa mamlaka na nibii ni askari pae yango, abaya kwa yuu 'Yenda” ni andayenda, ni kwa ywenge 'Icha” ni andaicha ni mtumishi wango “upange nyaa” ni ywembe andapanga. ⁹ Yesu payowine haga atichangala ni kubagalam-bukiya makutano bababile kabankengama ni baya, “Nindawabakiya hata mu'Isreali, nabona kwa mundu mwene imani kolo kati yolo. ¹⁰ Boka po balo babatumilwe babuyangine kaya ni kunkolya mtumishi abile nkoto. ¹¹ Pulani baada ya haga, yapitike kuwa Yesu ende safiri yenda kilambo che nge chakemelwa Naini. Benepunzi bake bayeyi pamope nakwe bak-engimine na bandu banyansima. ¹² Paikite papipii ni nnyango wa kilambo linga, mundu ywa wile abile apotwilwe ni nga mwana yumo kwa mao ywake. ywabile mnomelanga, ni umati wa akilishi buka pa kilambo bai pamope ni ywembe. ¹³ Pamweni Ngwana atikumwegeleya kwa rwangu muno husu ywembe ni kummakia “kana ulile” ¹⁴ Nga egelya nnonge ni kukungwa lijeneza bababutulile maiti ni balo babaputwike batiyimaaa ngaabaya “wenga wa kijana uyumu-ke.” ¹⁵ Ywa awile ngakakatuka ni tama kitako

ni tumbwa longela. Boka po Yesu kampea ywa mwana kwa mao bake. ¹⁶ Boka po hofu ibajingile boti, bayendeli kumtukuza Nnongo bende baya “Nabii nkolo alikakatulwa nkati yitu” ni “Nnongo alingite bandu bake.” ¹⁷ Hayii habari inanoga ya Yesu yatienea Yudea yoti ni kwa mikoa yoti ya jirani. ¹⁸ Benepunzi ba Yohana bammakiye mambo goti haga. ¹⁹ Ndipo Yohana ngaa ankema abeli nkati ya Benepunzi bake ni kubatuma kwa Ngwana baya “wenga yulo ywa icha, au kuna mundu ywenge tumnende? ²⁰ Bapaikite karibu ni Yesu aba payite Yohana mbatizaji atitumite kwako baya, “wenga nga yolo au kui na mundu ywenge tumnende? ²¹ Kwa wakati woo aaponyike bandu banyansima buka nkati ya matamwe ni mateso, buka kwa nchela, ni kwa bandu ipofu apeile bona. ²² Yesu ayangwine baya kwabe, “Baada ya n'yei kwa mwokite mkammakiye Yohana chamkibweni ni kukiyoa. Babile ipofu bapokya bona ni iwete banda tyanga, bene ukoma banda pona, iziwi banda yoa, babawile banda yuka ni panga akolo kai, bangali ni kilebe aabakiya habari inanoga. ²³ Ni mundu ywaleka kwaa kuniamini nenga kwa sababu ya matendo gango abalikilwe.” ²⁴ Baada ya balo babatumilwe ni Yohana buyangana kwaba bukite Yesu nga tumbwe longela na bandu husu Yohana, “Mwayei panja bona namani, nnai wautikatika ni mchunga? ²⁵ Lakini mwayei panja bona namani, mundu ywa weti vizuri? linga bandu balo babawala ngubo ya kifalme ni ishi maisha ga staree babile bene nafasi ya

kifalme. ²⁶ Lakini nn'yenda panja bona namani, Nabii? Elo, nenda baya kwinu na muno kuliko nabii. ²⁷ Uyu ngaba ywaandikilwe, linga nenda kutuma mjumbe wango nnongi ya minyo yinu, ywapala andaa ndila kwaajili yango, ²⁸ Mbayaa kwinu, kati ya balo bababelekwile ni nnwawa, ntopo nkolo kati Yohana, lakini mundu ywangali muhimu muno nga ywaa lama ni Nnongo mahali pabile ywembe, apanga nkolo kuliko Yohana.” ²⁹ Ni bandu boti pabayowine haga pamope ni babatosage ushuru, batitangaza Nnongo nga mwene haki. Babile kati yabe babatizilwe kwa ubatizo wa Yohana. ³⁰ Lakini mafarisayo ni bataalamu ba saliya ya kiyahudi amabbo babatizilwe ni ywembe batikana hekima ya Nnongo kwaajili yabe bene. ³¹ Kai mbaweza linganisha mwenga ni namani bandu ba kizazi cheno? Bai kitiwi? ³² Balingana ni bana babang'anda pasoko, babatama ni kemana yumo baada ya ywenge kababaya,'tuliyula filimbi kwaajili yinu, ni mng'andike kwaa, twatilombola mlelite kwaa.” ³³ Yohana mbatizaji aichile alile kwaa nkate wala anywile kwa lilogwa, ni mmayite, “Aina mashetani. ³⁴ Mwana wa mundu aichile alile ni ywa ni mmayite linga aina choyo ni nnevi, limbwiga ni babatosa ushuru ni bene sambu. ³⁵ Lakini hekima bakwipwile kuwa ibile ni haki kwa bana bake boti.” ³⁶ Yumo ywa balo, afarisayo anobite ayende akalye nakwe. Baada ya Yesu jingya munyumba ya mafarisayo, alindikii meza linga alye. ³⁷ Linga abi na nnwawa katika kilambo chilo abi ni sambu. Akwipwile kuwa atamii kwa farisayo,

alelike chupa ya mauta gananungya. ³⁸ Ayemi nchungu yake karibu ni maghulu gake kuno kalela. Kae atumbwi tepengaya maghulu kwa nywili ya mutwe wakeni kuipakalaya mauta gananungya. ³⁹ Ni yulo farisayo ywa nkokiti Yesu pamweni nyoo, awechike mwene abayite, mana mundu yuu apanga nabii, apendaga hayu nyai ni nnwawa wa namna gani ywa mkunywa, ya panga mwene sambi. ⁴⁰ Yesu atin'yangwa ni kum'makiya, “Simoni nibiina kikowe cha kukubakiya.” Abayite, “kibaye bai mwalimu” ⁴¹ Yesu abayite, “pabii ni alongelwa abile ba kopite kwa mundu yumo. Yumo abi kadaiwa dinari mia tano ni wene ibele adaiwa dinari hamsini. ⁴² Ni pabile ntopo ela ya kunnepa atikuwasameya boti. Tubwe ywakuywa mpenda muno? ⁴³ Simoni ati kunn'yangwa “mbona ywa nyansima. Yesu amakiya ukumu sawasawa.” ⁴⁴ Yesu nga ngalabukya mnwawa ni baya kwa Simoni, “Wandamwona uyu nnwawa. Nijingii munyumba yako. Umbei kwaa machi kwa ajili ya magulu gangu, lakini huyu, kwa morii gake ateoengiye magulu gangu ni kugafula kwa nywili yake. ⁴⁵ Huninonii kwaa, lakini ywembe, tangu panjiyite muno alekite kwaa kuninoniya magulu gangu. ⁴⁶ Huipakiye kwaa magulu gangu mauta, lakini aipakiye magulu gangu mauta gananungya. ⁴⁷ Kwa jambo lee, nenda kubakia kwamba abe ni sambi zanyansima ni ninsamilie muno, ni kai atipenda muno, lakini ywasamehelwa pachini apendike pachini tu.” ⁴⁸ Baadaye aamakiye nnwawa, “sambi yako ichamiilwe.” ⁴⁹ Balo babatami pameza pamope nakwe nga-

batumbwa longela bene kwa bene, “Aywa nyai mpaka ansamii sambii?” ⁵⁰ Ni Yesu amakiye nnwawa imani yako ikukombwile, Uyende kwa amani.”

Isura ye na 8

¹ Yafilike muntu mwipi kwemba Yesu tumbwe miyanya katika ilambo ni lilyambo mbalimbali, kahubiri ni tangaza habari inanoga ya Nnongo ni balo komi ni abele bayihi pamope nakwe, ² Nyonyo alwawa fulani babaponike boka kwa nchela ni matamwe maingi, abile Mariamu ywakemelwa Magdalena ambaye ywaminyike nchela saba. ³ Yoana nyumbowe kuza meneja wa Herode, Susana, ni alwawa banyansima, babapiyite mali yabe kwaajili yabe bene. ⁴ Ni baada ya bandu banyansima kwembana pamope babile bandu boka ilambo yenge, atilongela nabo kwa tumiya mifano. ⁵ Mpandii ayei panda mbeyu, papandage baadhi ya mbeyu yatombokii mbwega ya ndila batikuilebata pae ya magolo ni iyuni batikuichonwa. ⁶ Mbeyu yenge yatumbwike pa ukando wabile maliwe ni paibalike miche yatiyama sababu pabile kwaa ni machi. ⁷ Mbeyu yewnge yatumbwike pene mikongo yabile mimimwa, nayo mikongo yatiyuma pamope ni yilo mbeyu ni yatikuibana. ⁸ Lakini mbeyu yenge yatumbwike pa ukando waupwaika ni yatipambika yakulya mara mia zaidi. Baada ya Yesu kubaya makowe haga, atibaya, “Ywabile ni makutu ni ayowine” ⁹ Kaia benepunzi bake batikunnokiya maana ya mpwano uno, ¹⁰ Yesu atikuwabakiya, “mpeilwe upendeleo wa kwipwa

siri ya ufalme wa Nnongo, lakini bandu benge papundishwa bai kwa mifano, linga kwamba, “mana babweni kana babone, ni mana bayowine kana baelewe.” ¹¹ Na yii nga maana ya mpwano wono, mbeyu nga neno lya Nnongo. ¹² Mbeyu ya itumbwike mumbwega ya ndila nga balo bandu babali yowa lineno, ni baadaye nnau nchela ulitola kulipu boka mumwoyo, linga kana kwaa amini no kombolelwa. ¹³ Ni yilo yatumbwike pa maliwe nga bandu balo babaliyowa neno ni kulipokya kwa pulaha lakini ndandai yeyete, baaminiya muda mwipi, ni wakati taabu banda tumbuka. ¹⁴ Ni mbeyu yilo yaitumbwike pa mimimwa nga bandu babayuwa lineno, lakini wanapoendelea kukua yandakuibana maisha ni utajiri ni uzuri wa maisha ga ni bapapa kwaa. ¹⁵ Likini yelo itumbwike pa mbwega unanoga nga ywaa baada ya yowa neno bandu balo anyenyekevu ni mwoyo inanoga, baada ya kuliyowa neno ulikamuliya ni libaa salama ni papa matunda ya uvumilivu. ¹⁶ Sasa ntopo hata yumo ywa washa taa ni kuipunika kwa bakuli au kuibeka pae ya kindanda, badala ya kuibeka panani linga kila mundu ywa jingiya apate kuibona. ¹⁷ Kwa kuwa ntopo chakipala iyilwa, au chochote chakibile siri ambacho chakipala tangani kwa kwaa chakibaa pa mbweya. ¹⁸ Kwa nyo ube makini pau pikaniya, kwa sababu ywa bile nacho, bapa kunn'yongeyekea zaidi, lakini yolo ywa ngali nacho hata chelo kichini cha abile nacho kapatola.” ¹⁹ Baadaye mao bake Yesu ni anunabe batiicha kwake bamkaribie kwaa kwasababu ya bandu banyansima, ²⁰ Ni

boti batikummakiya, “Mabako ni anunabo bai palo bapala kukubona wenga. ²¹ Lakini, Yesu kaayangwa ni kubaya, “Mao bangu ni anuna bangu ni balo babalipikaniya neno Iya Nnongo ni kulitii. ²² Yapitike lichoba limo kati ya machoba galo Yesu ni benepunzi bake baubwike mu'ngalaba, ni kuabakiya, “tuloke mpaka kwiya.”baandaite ngalaba yabe. ²³ Lakini pabatumbe boka, Yesu agonjike lugono, ni dhoruba ngolo yabile ni mbepo, ni ngalaba yabe itumbwe twilya machi ni bai katika hatari ngolo muno. ²⁴ Baadaye baichi benepunzi bake kun'yumuya, kababaya, “Ngwana nkolo! Ngwaba nkolo! tui karibu ni waa! Ngayumuka ni kubendya nchungu ni mawimbi ga machi nga tulia ni panga ni utulivu. ²⁵ Nga abakiya, “imani yinu ii kwako?” Batiyogopa, Batichangala, balongei kila mundu na nyine, “Ywa nyai, kiasi kwamba amrisha mbepo ni machi tuliya?” ²⁶ Baikite pa kilambo cha Garasini yaibile upande wa nchogo wa Galilaya. ²⁷ Yesu paulwite ni libata pae, mundu pulani boka mukilambo, akwembine nakwe, kwa muda mwingi abii awalae kwaa ngobo, ni atamae kwaa munnyumba, lakini atamae mumakaburi. ²⁸ Pamweni Yesu alei kwa lilobe, ni tumbuka pae nnonge yake kwa lilobe likolo andebaya, nipangite kilebe gani kwako, Yesu mwana wa Nnongo ywabile kunani? Nenda kuloba kana upwati nenga. ²⁹ Yesu ngaa amrisha munneke mundu yulwa nchela kwa mara yanambone ganda uboka hata mana bamtabike nyororo ni kumana bandu kunendela anda kutwana ni yenda ni nchela mpaka mulijangwa.

³⁰ Yesu annokiye, “lina lyako nyai?”ayangwi baya, “Legion” Kwamaana tubi ni nchela banambone gajingii kwake. ³¹ Baayendelii kunnoba kana utubakiye tuyende mulimbwa. ³² Likundi lya ngobe labile kalilya pa kitumbi, banobiye aruhusu bakajingii kwa balo ngobe. Ni atibarusu panga nyoo. ³³ Kwa nyoo balo nchela babutukeye kwi yolo mundu ni jingya kwa balo ngobe ni lilo likundi latibutuka pano pakitumbi mpaka kulibwawa ni tumbukya moo. ³⁴ Balo bandu bababile kabaleleya balo ngobe pakabweni chakipitile, bati butuka pia taarifa palo pakilambo ni sehemu yenge yaii tindiya palo. ³⁵ Bandu pabayowine hago batiyenda bona chakipiite, ni baichi kwa Yesu bamweni mundu ambaye nchela gatikumuka, abile aweli vizuri ni mwene akili timamu, atami pa magulu ga Yesu, ni batiyogopa. ³⁶ Nga mundu yumo ywa gabweni atumbwi kuachimuliya benge jinsi hayo mundu wabile kaganongoya nchela mwaponike. ³⁷ Bandu boti ba nkoa wa Ageres ni maeneo gake gagalindia banobite Yesu aboke kwasababu babii ni uwaoga nkolo muno. Ni ajingile mungalaba ku uruka. ³⁸ Mundu yolo ywabokwile ni nchela atikunsihi Yesu yenda nakwe, lakini Yesu atikumbakiya ayende no baya, ³⁹ “Ubuye mu nyumba yako ni ubalange galo goti ambayo Nnongo apangite kwa wenga. Ayo mundu kaboka, kuitangaza poti mu ijiji ni goti ambago Yesu kapanga kwanembe. ⁴⁰ Ni Yesu kabuya, kipenga sa bandu satikunkaribisha, kwa mana boti babile batikusubiri. ⁴¹ Linga kaisa

mundu yumo ywakemelwa Yairo nga yumo nkati ya atawala mu'sinagogi. Yairo katomboka pa'magolo ga Yesu ni kumnoba muno ayende munyumba yake, ⁴² kwa mana abile ni mwana nnwawa yumo bai, ywabile ni miaka komi ni ibele, ni abile nkati ya hali yo waa. Paabile kayenda, kipenga sa bandu satikunkengama ni ywembe. ⁴³ Nnwawa yumo ywatokwa ni mwai kwa myaka komi ni ibele abile palo ni atumile mbanje yoti kwa aganga, lakini ntopo ywamponyile hata yumo, ⁴⁴ kaisa kunchogo ya Yesu ni kukamwa lipindo lya ngobo yake, ni ghafla mwai yaachile kum'moka. ⁴⁵ Yesu kabaya, “Nyai ywanikamwile?” Pabakanikiye bote, Petro kabaya, Ngwana nkolo, kipenga sa bandu kabansukuma ni kunzonga.” ⁴⁶ Lakini Yesu kabaya, “Mundu yumo anikamwile, mana naiyowa ngupu yatiboka kwango.” ⁴⁷ Ywa nnwawa paabweni yabile aweza kwaa kificha chaapan-gite, katumbwa lendema, katomboka pae nnongi ya Yesu katangaza nnongi ya bandu bote sababu yai panga ankamwe ni aponywile saa yeyelo. ⁴⁸ Boka po kabaya kwanembe, “Nwawa, imani yako ikupangite ube nzima. Yenda kwa Amani.” ⁴⁹ Paabile yendeya kubaya, mundu yumo kaisa boka munyumba ya ntawala ywa li'sinagogi, kabaya, “Nwawa wako atiwa. Kana usumbuke mwalimu.” ⁵⁰ Lakini Yesu pabaayowine nyoo, kannyangwa, “Kana uyogope. Amini kae, ni alowa lopolwa.” ⁵¹ Kayingya mu ayo nyumba, aruhusu kwaa mundu yeyote kujingii pamope niywembe, ila Petro, Yohana ni Yakobo, tate ba

nwawa, ni mao bake. ⁵² Muda bandu bote babile bakiomboleza ni kumoywa lilobe kwaajili yake, lakini kabaya, “Kna mumpangii ndoti, awile kwaa, lakini agonjike kae. ⁵³ Lakini batikunheka kwa kundharau, batiyowa kuba awile. ⁵⁴ Lakini ywembe, kankamwa luboko yolo nnwawa, ni kunkema kwa lilobe, kabaya, Mwana, uluka” ⁵⁵ roho yake yankerebukye, ni kauluka saa yeyelo. Atikwaamuru kuwa, apeilwe kilebe pulani ili alye. ⁵⁶ Azazi bake batishangala, lakini atikwaamuru kana bammakii mundu chabile chapangilwe.

Isura ye na 9

¹ Atibakema balo komi ni ibele pamopeiatikuwapea uwezo ni mamlaka kunani ya nchela goti ni kubaponya atamwe. ² Atikubatuma bayende kuhubiri ufalme wa Nnongo ni kubaponya atamwe. ³ Atikuwabakiya “kana mtole chochote kwa ajili ya safariyinu wala fimbo, wala mkoba, walankate, wala mbanje, wala kana mtole nganju ibele. ⁴ Mukaya yoyoti mwa mujingia, mutame poo mpaka mwampala bokanga mahala poo. ⁵ Kwa balo babapokeite kwaa, pampala boka mji woo, mukungutange vumbi mumagolo yinu kwa ushuhuda kunani yabe.” ⁶ Batiboka yenda peta muijiji, bakitangaza habari inanoga ni kuponya bandu kila mahali. ⁷ Herode mtawala atiyowa goti yagabonekine atitaabika muno, kwa sababu yayowanike ni baadhi kwamba Yohana mbatizaji atifufuka bok mu'kiwo, ⁸ Ni baadhi kwamba Eliya apitike ni kwabenge kwamba yumo kati ya

manabii wa kunchogo atiuluka boka mu'kiwo kae. ⁹ Herode atibaya, “atikunchinja Yohana, lakini yono nyai kwabe yaniyowa habari gake? Ni Herode atipala ndila ya kum'bona Yesu. ¹⁰ Wakati papabuyangine balo babalagilwe, batikum'bakiya kila kilebe cha bakipangite. Atikubatola pamope ni ywembe, Atiyenda kichake katika mji waukemelwa Bethsadia. ¹¹ Lakini bandu banyansima batiyowa kuhusu lino batikumkengama, ni kuwakaribisha ni atilongela nabo kuhusu ufalme wa Nnongo, ni atikubaponya balo babapala. ¹² Lichoba palitumbwile yomoka, balo komi ni ibele batiyenda kwake ni baya, “Batawanye bandu banyansima bayende katika ijiji ya papii ni mjini bakapalange papalya ni chakulya, kwa sababu tubile eneo lya mmwitu.” ¹³ Lakini atikuwabakiya, “mwanga mubapei kile chalya.” Batibaya, “ntopo zaidi ya ipande itano ya nkate ni omba abele, papola tukapeme chakulya kwa ajili ya bandu aba banyansima.” ¹⁴ Pabile ni analome elfu tano palo. Atikuwabakiya anapunzi bake, “batamange pae katika makundi ya bandu hamsini kwa kila kundi. ¹⁵ Kwa nyoo batipanga nyo ni bandu batitama pae. ¹⁶ Atitola mikate itano ni omba abele ni linga kumaunde, atikuibariki, ni kuimetwa katika ipande ipande, atikuwapa banapunzi bake linga waibeke nnonge ya bandu. ¹⁷ Boti batilya ni yukuta, ni ipande ya chakulya vyaigile vyatilokotwa ni tweliya ikapu komi ni ibele. ¹⁸ Nayo ibile kwamba, palobile kichake, benepunzi bake babile pamope ni ywembe,

ni atikuwalokya baya, “bandu ubaya nenga ni nyai?” ¹⁹ Bayangwa, ni baya, “Yohana mbatizaji, lakini benge ubaya Eliya, ni benge ubaya yumo wa manabii wa nyakati za kunchogo atiuluka kae boka mu'kiwo.” ²⁰ Atikuwa bakya, “Lakini mwenga mubaya nenga na nyai? Petro kayangwa nikubaya, “Kristo boka kwa Nnongo.” ²¹ Lakini kwa kubakeleboya, Yesu kabaeleza kutobaya kwa yeyoti kunani ya lino, ²² Atibaya kwamba mwana wa Adamu lachima bantese kwa makowe yanamboneni kunkana ni apendo ni makuhani bakolo ni baandishi, ni atauwa, ni lichoba lya tatu apauluka boka mu'kiwo. ²³ Atikuwabakiya boti, “kati mundu yeyotri apala kunikengama, lachima aikane mwenr, atole msalaba wake kila lichoba, ni anikengame. ²⁴ Yeyoti ywa jaribu okowa maisha gake apala obiya, lakini yoyoti obiya maisha gake kwa faida yango, apala okoka. ²⁵ Je kipala kufaidia namani mwanadamu, muite apalike ulimwengu woti, lakini obiya au apatike asara ya nafsi yake? ²⁶ Lini yoyoti ywa nibonia oni nee ni maneno gango, kwa ywembe mwana wa Adamu atikum'bonea oni paabile ni nkati ya utukufu wake, ni utukufu wa Tate ni malaika batakatifu. ²⁷ Lakini natikuwabakiya ukweli, kui ni baadhi yinu batiyemanyanga, abata baonjike kwaa kiwompaka bauone ufalme wa Nnongo.” ²⁸ Yapitike katika machoba nane baada ya Yesu baya maneno gaa kwamba atikubatola pamope ni ywembe Petro, Yohana ni Yakobo, batioboka kitombe loba. ²⁹ Ni pabile katika loba, bonekana kwa kuminyo yake kutibadilika,

ni nganju yake yabile nyeupe ni ng'ara.
³⁰ Ni lola, babilr analome abele batilongela nakwe babile Musa ni Eliya. ³¹ Babonekine katika utukufu. Batilongela kuhusu boka kwake, kikowe chakalibila timiza Yerusalem.
³² Nambeambe Petro ni balo babile pamope kwee babile batiyemanga pamope nakwe.
³³ Yapitike kwamba pabile bakibokanga kwa Yesu, Petro atikum'bakiya, "Ngwana ni vizuri kwitu tama pano ni itupasa tengeneza makazi ya bandu atatu. Tengeneza limo kwaajili yako, limo kwaajili ya Musa, ni jimo kwaajili ya Eliya, Aelewite kwa chalongeite. ³⁴ Patilongela aga, laichile liunde ni latikuwayobeka; ni batoyogopa pamweni batindilwe ni liunde. ³⁵ Lilobe lya pitike kumaunde baya, "hayoo nga mwana wango mteule. Mumpekani ywembe." ³⁶ Lilobe palikotwike, Yesu abile kichake. Batamile chichii, ni katika machiba galo babakiye kwaa yeyoti chochoti. ³⁷ Lichoba lenge, baada ya boka pakitombe, bandu banyansima batikwembana nakwe. ³⁸ Lola, nnalome boka mu'bandu atilela kwa lilobe, baya, "Mwalimu nindaloba ulinge mwana wango, mana ni mwana wango wa pekee. ³⁹ Ubweni nchela hunkwamwa, ni mara ukombwa ndoti, ni kae umpanga changanyikiwa ni boywa pou mu'nkano, Nayo uboka kwa shida, na pia andaminyo muno. ⁴⁰ Natikuwasihi benepunzi bako kuikemia iboke, lakini bawesike kwaa." ⁴¹ Yesu kayangwa nikubaya, "Enyi kizazi cha kiamini kwaa ni chakiobile, mpaka namwe toleana namwe? M, leti mwana wako pano." ⁴² Kijana ywaichile,

roho chapu itntombwa paeni kumtikisa kwa pujo lakini Yesu atikemea yelo roho njapu, atikumponya ywa nnalome, ni kunkabidhi kwa tate bake. ⁴³ Boti batishangala ni ukolo wa Nnongo. Lakini pawabile batishangala boti kwa makowe goti yagatendite, baya kwa benepunzi bake, ⁴⁴ “Maneno yatame mmakutu ginu, kwa kuwa mwana wa Adamu atitolewa muluboko lwa bandu.” ⁴⁵ Lakini baelewite kwaa maana ya maneno ago, ni atihya mminyo gabe, linga kana baelewe batiyogopa kumlukiya kuhusu neno lelo. ⁴⁶ Boka po mgogolo utumbwike nkati yabe kunani ya namani apala panga nkolo. ⁴⁷ Lakini Yesu paatambwile chabalokiana munyoya yabe atikumtola mwana nchunu, ni kum'beka upande wake, ⁴⁸ ni kubaya, “Kati mundu yeyoti ywampokeite mwana nchunu kati yono kwa lina lyango, anipokeite nee, ni yeyoti ywanipokeite nee, ampokeite ywaanitumile, kwa kuwa abile nchunu kati yinu nga nkolo.” ⁴⁹ Yohana kayangwa ni kubaya, “Ngwana twamweni mundu akibenga moka kwa lna lyako ni tutikunkanikia kwa sababu akengamana kwaa ni twee.” ⁵⁰ Lakini Yesu atikum'bakiya, “kana munknikiye, kwa kuwa ywa abile kwaa kinyume ni mwenga ni wa kwinu.” ⁵¹ Yapitike kwamba, lingana na machoba yagabile karibu ni machoba gake ga yenda kumaunde, kwa uimara aelekezite minyo gake Yerusalemu. ⁵² Atumite ajumbe nnonge yake, nabo batiyenda ni jingiya katika ijiji ya Asamaria linga bantayarishie mahali. ⁵³ Lakini bandu bakwe bampokeite kwaa, kwa

sababu abile atielekeza minyo gake Yerusalemu. ⁵⁴ Benepunzi bake Yakobo ni Yohana palibweni leno, batibaya, “Ngwana upala tuamuru mwoto uhuluke pae boka kumaunde ubatiniye?” ⁵⁵ Lakini atibagalambukiya nikubakanikiya. ⁵⁶ Boka po batiyenda ijiji chenge. ⁵⁷ Pababile bakiyenda, katika ndela yabe, mundu yumo atikuwabakiya, “Nipala kukukengama kokoti kwa uyenda.” ⁵⁸ Yesu atikum'bakiya, “mbweha bana mayembwa, iyuni wa anga bana itundu, lakini mwana wa Adamu hana pa beka mutwe bake.” ⁵⁹ Ndipo atikum'bakiya mundu ywenge, “Nikengame.” Lakini ywembe atibaya, “Ngwana, uniruhusu kwanza niyende nikamchike tate bango,” ⁶⁰ Lakini ywembe atikum'bakiya, “mubaleke wafu bachikane wafu bene, lakini wenga uyende utangaze ufalme wa Nnongo kila mahali.” ⁶¹ Pia mundu ywenge atibaya, “Nipala kukukengama, Ngwana, lakini uniruhusu kwanza nikawalage bababile kachango.” ⁶² Lakini Yesu atikuwabakiya ntopo mundu, yajea luboko lwake lemana linga mchogo ywafaika kwa ufalme wa Nnongo.”

Isura ye na 10

¹ Baada ya makowe ago, Ngwana atichawa benge sabini na kubatuma abele abele bam-longoli katika mji ni enea atilitarajia yenda. ² Atikuwabakiya, “Mauno ni ganambone, lakini wapanga kazi ni achache. Hivyo basi muloobe Ngwana wa mauno, ili kwamba atumea-tume haraka apanga kazi katika mauno gake.

³ Muyende katika miji, Mulole, nindakubatuma kati ngondolo katika mapwa mwitu. ⁴ Kana mpotwe mfuko wa mbanje, wala mikoba ya usafiri, wala ilatu, wala kana musalimii yeyoti mundela. ⁵ Katika nyumba yeyoti mwamujingile, kwanza mubaye, “Amani ibii katika nyumba yinu.” ⁶ Kati mundu wa amani abile palo, amani yinu ipala igala kunani yake, lakini kama sivyo, ipala buya kwinu. ⁷ Muigale katika nyumba yoo, mulye ni munywangange chabakipya, kwa maana mwapanga kazi astahili mchaala wake, Kana muhame boka kunyumba yoo yenda yenge. ⁸ Mji wowote wa'mujingile, ni kubapokya mulye chochoti chakibekwa nnonge yinu, ⁹ ni mponyange atamwe bababile mwoo. Mubaye kwabe,'ufalme wa Nnongo uichile karibu yinu' ¹⁰ Lakini katika mji wowti wa mwamujingiya na bangana kuwapokiya, muyende panja katika ndela ni baya, ¹¹ 'Hata vumbi lya mji uno lalinata magolo mwitu tunalikung'unda dhidi yinu! lakini mtambwange leno, Ufalme wa Nnongo utikaribia.' ¹² Nindakuwabakiya kwamba lichoba lya hukumu yopanga ni uvumilivu zaidi kwa Sodoma kuliko mji wuno. ¹³ Ole wako Korazini, Ole wako Bethsaida! Kati kachi ngolo yaipangite nkati yako ingalipangika Tiro ni Sidoni, Bangalitubu zamani kweli, bakitama nkati ya magolo ga magunia ni majivu. ¹⁴ Lakini ipala istaimilivu zaidi ya machoba ga hukumu kwa Tiro ni Sidoni zaidi yinu. ¹⁵ Wenga Kaper-naumu, ufikiri kakatuliwa mpaka kumaunde? Ntopo, upala uluka pae mpaka kuzimu. ¹⁶ Ywa

abapekania mwee anipekania nee, ni yeyoti abakana anikana nee, na yeyoti ywanikana nee ankana ywa anitumile.” ¹⁷ Balo sabini batibuya kwa puraha, baya, “Ngwana hata moka watupekania kwa liina lyako” ¹⁸ Yesu atikuwabakiya, “Nambweni nchela akitomboka boka kumaunde kati radi. ¹⁹ Lola, nitakuwapea mamlaka ya leбата mngambo ni nge, ni ngupu yoti ya adui, ni ntopo chochoti kwa ndela yeyoti chakipala kubadhuru mwenga. ²⁰ Hata nyoo kana mupulaike tu katika leno, kwamba roho indabatii, lakini mpulaike zaidi kwamba malina yinu yaandikilwe kumaunde.” ²¹ Katika muda wowolo atipulai sana katika Roho mpeletau, ni kubaya, “Nindakusifu wenga Tate, Ngwana wa kumaunde ni kilambo, kwa sababu upangite makowe aga boka kwa bene hekima ni akili, ni kuyaumukwa kwa babapundishwe kwaa, kati bana achunu. Ndio Tate, kwa kuwa yapendezite katika minyo gako.” ²² Kila kilebe kitikabidhiwa kwango ni Tate bango, ni ntopo ywatanga Tate ni nyai ila mwana, ni yeyoti ywatamani mwana kuyaumukwa kwake.” ²³ Atikuwagalambukia anapunzi bake baya faragani, “woti barikiwa bababona haga ambayo mwenga mwagabona. ²⁴ Ninda kuwabakiya mwenga, kwamba anambone ni afalme batitamani bona makowe mwamuyabona, ni wayabweni kwaa, niyowa mwamuyowa mwenga, ni bayowine kwaa. ²⁵ Lola mwalimu pulani wa saliya ya Kiyahudi atiyema ni kumjaribu, baya, “Mwalimu nipange namani niurithi ukoti wanyagayomoka?” ²⁶ Yesu atikum'bakiya, “Itiandikwa

namani katika saliya? Indachomeka kitiwi?”
²⁷ Kayangwa ni kubaya, “Utampenda Ngwana Nnongo wako kwa mwoyo wako wpti, kwa roho yako yoti, kwa ngupu yako yoti, ni kwa malango gako goti, ni jirani yak kati nafsi yako mwene.”
²⁸ Yesu kabaya, “Uyangite kwa usahihi, panga nyoo ni upala tama.”
²⁹ Lakini mwalimu, atitamani kujibalangia haki mwene, atikum'bakiya Yesu, “ni jirani yango ni nyai?”
³⁰ Yesu kayaangwa ni kubaya, “Mundu pulani abile uluka boka Yerusalem yenda Yeriko. Atitomboka kati ya anyang'anyi, batolite mali yake, ni kumkombwa ni kumleka karibu ya waa.”
³¹ Kwa bahati kuhani pulani atiu-luka kwa ndela yoo, pamweni atipita upande wenge.
³² Nyonyonyo mlawi pia, paikite mahali palo ni kumwona apitike upande wenge.
³³ Lakini Msamaria yumo, atisafiri, apitike palo pabile mundu yolo pamweni apatike huruma.
³⁴ Atikumkaribia ni kumtaba ilonda yake, ni kumpenganikia mauta ya divai kunani yake. Nakum'beka kunani ya mnyama wake, ni kumpeleka katika nyumba ya angeni ni kumuhudumia.
³⁵ Lichoba lenge atitola dinari ibele, ni kumpeya mmiliki wa nyumba ya angeni ni kum'bakiya, 'muhudumie ni chochoti cha ziada chautumia, mbalepa panibuya.'
³⁶⁻³⁷ Ni ywako kati ya haba atatu, yafikiri, abile i jirani kwake ywembe ywatombwike kati ya anyang'anyi?” Mwalimu atibaya, “Ni yolo alaite huruma kwake.” Yesu atikum'bakiya, “Uyende ni upange nyonyoo.”
³⁸ Mbeambe pabasafiri batijingya katika ijiji pulani, ni nnwawa yumo

lina lyake Martha atikumkaribisha kunyumba yake. ³⁹ Abile ni dada bake akemwa Mariamu, yatamile pamagolo ya Ngwana ni pekania neno lyake. ⁴⁰ Lakini Martha atikuipeya shughuli yanambone za anda chakulya. Atiyenda kwa Yesu, ni baya, “Ngwana, ujali kwa kwamba dada bango atinilekiya nihudumiye kichango. Hivyo basi ubakiyeaiche kuniyangatiya.” ⁴¹ Lakini Ngwana atiyangwa ni kum'bakiya, Martha, martha, unachumbuka kunani ya makowe yanambone, ⁴² Lakini ni kikowe chimo tu chema, Mariamu atichawa kilicho chema, ambacho hakitaondolewa boka kwake.”

Isura ye na 11

¹ Yapatike wakati yesu pabile kaloba sehemu fulani yuma wabanafunzi bake atikuwabakia “Ngwana utupundishe twenga loba kati yehona cha bafumbike anafunzi bake”. ² Yesu atikuwabakiya, pampalasalali, mubaye, tate, lina lyako lifukuzwe, ufalme wako uiche. ³ Utapei mkate witu wakila lichobo. ⁴ Utasamii makasagitu, kati twenga chatu wasania bahatukosea boti, kana utujeilii mmajalibu. ⁵ Yesu atikuwabakiya “Nyai kwinu ya abile na timbwiga yapalakunyendelia kilo na nakumakia mbwigai yango uniachime mikate itatu. ⁶ Kwa sababu mbwigali yango haichile na mbeambeno boka safari nanenga ndopo chakumwandaliya. ⁷ Nayolo yabile mkati atiyangwa, kanauniangishe mumnyongo tayari ujigalilwe na bana banga pamope nanenga tugonjike pakindanda. Ngwechalii ya yumuka

na kukupewa wenga mikate. ⁸ Nindakuwabakia kikowe ayumukali na kukupea mikate kati wenga wambwigati yake kwasababu yendeliya kukomboliya oli bila oni, apalayumukali na kukupie ipande yanambone ya mikate lingana na mahitaji yake. ⁹ Manenga mndakuwabakia mulobange na mwenga mpalapata mupalange na mwenga mpalatatu mukombwange oli na mwenga mpalayongolekwa. ¹⁰ Kwa kuwa kila mundu yaloba apalapokiya na kila mundu yapala apapata na kila mundu yakombwa odi, mnyango apayogolekwa. ¹¹ Tate ywakwo kati yinu, mwana wake mana alobite omba, ampeya mngambo badala yake? ¹² Au kunnoba lipinga kampeya kipelele badala yake? ¹³ Kwa nyo, mwenga mwabile alau mutangite kuwapea bana binu kuwapea zawadi yaibile inanoga, muno kwaa Tate binu wa kumaunde apala kuwapea Roho Mpeletau balo babamnoba?” ¹⁴ Baadaye Yesu abile kaakemiya nchela, ni mundu ywabile ni nchela abile ni bubu. Pabile nchela gam'boi, mundu yolo awechite longela. Bandu banyansima batishangala muno. ¹⁵ Lakini bandu benge batibaya, “hayo aboya nchela kwa Beelzebul, nkolo wa nchela. ¹⁶ Benge batiyangwa ni kumpala abalage ishara boka kumaunde. ¹⁷ Lakini Yesu atiyatambua mawaso gabe ni kuwabakiya, “kila ufalme waubaganika ya panga ukeba, ni nyumba yaibaganike yalwatomboka. ¹⁸ Kati nchela atibaganika, ufalme wake upala yama kitiwi? Kwa sababu mubaya apiya moka kwa Belzebuli ¹⁹ Kati nee

nipiya mokoka kwa Belzebuli, Je ainu baboya moka kwa ndela gani, Kwasababu yeno, babo bapala kuwa ukumu mwenga. ²⁰ Lakini, kati meite niboya moka kwa lakonji lwa Nnongo uwichile. ²¹ Mundu ywabile ni ngupu yabile ni silaha kalendela nyumba yake, ilebe yake ipalal tama salama. ²² Lakini kumvamia ni mundu ywabile ni ngupu zaidi, yolo mundu mwene ngupu nakumpokonywa silaha yake, natola mali yake yoti. ²³ Ywembe ywabile pamope ni nee abile kinyume ni nee, ni ywembe yayangabana kwaa pamope ni nee utawanyisha. ²⁴ Ncheka nchapu pammoka mundu, ayenda ni pala sehemu pagamile ntopo mache lenga apomoli. ²⁵ Papanga akosite, ubaya, nipala buya kwa mboi. Papala buya nabona nyumba ipambilwe ni itama vizuri. ²⁶ Nga nyo paba buyangine nakoliya nyumba itipyailwa ni itami vizuri. Huyenda pala moka genge saba balio baovu zaidi kuliko ywembe mwene ni kubaleta baichange tama sehemu yelo. Ni hali ya mundu ywoo upanga m'baya kuliko ywabile mara ya kwanza. ²⁷ Yapitike kwamba pabaite maneno goo, nnwawa pulani akombwililobe lyake zaidi ya boti pamkutano wa bandu ni baya, "litibarikiwa ndumbo lalikupapite ni mabele ya uyongite." ²⁸ Lakini ywembe atibaya, mutibarikiwa mwamupekania neno lya Nnongo ni kulitunza. ²⁹ wakati bandu banyansima batikusanyika ni yongeyeka, Yesu atumbwile baya, "Kizazi cheno ni kizazi cha maovu. Upala ishara ni ntopo ishara yabapeilwa

zaidi ya yelo ishara ya Yona. ³⁰ Maana kati Yona abile ni ishara kwa bandu ba Ninawi, nga nyo ni mwana wa Adamu apala baa ishara kwa kizazi cheno. ³¹ Malkia wa kusini ayimaa lichuba lya hukumu ni bandu ba lubeleko linu ni kubahukumu bembe kwani ywembe apitike mwisho wa kilambo linga aiche apikani hekima ya Solomoni, ni hapo abile nkolo kuliko Solomoni. ³² Bandu ba Ninawi bayimaa katika hukumu pamope ni bandu ba lubeleko luu lichoba lya hukumu bakikuhukumu, kwani bembe batitubu kwa mahubiri ga Yona, ni linga, hapa abii nkolo kuliko Yona. ³³ Ntopo mundu yoyoti, ywa washa taa ni kuibuka sehemu pae yene libindu yangali bonekana au pae ya kitondo, ila washa ni kuibika panani ya kilee lnga kila mundu ywa jingya aweche bona bwea. ³⁴ Lio lyako ni taa ya yiga, lio lyake mana lizuri basi yiga yake yoti yabaa mumbwea. Lakini lio lyako mana libile libaya basi yiga yako yoti waba mulubindu. ³⁵ Kwa nyo, muhiadhili linga bwea wa ibile nkati yinu kana ujihilwa libindu. ³⁶ Kwa nyo, kati yiga yoti ibile mubwega, ni ntopo sehemu yaibile mulubindo, basi yiga yako wabaa sawa ni taa yaiyaka ni piya bwega kwinu.” ³⁷ Paywomwile longela, Farisayo atikunkoka akalye chakulya kachake, naye Yesu ajingii nkati ni ba pamope nabo. ³⁸ Ni mafarisayo batichangala kwa kuwa haulugwi kwa kwanza kabla ya chakulya cha kitamuyo. ³⁹ Lakini Ngwana awabakiye, “mwenga Mafarisayo mughulwa ikombo panja

ni makaburi, lakini nkati yinu mutwi kwaa tamaa ni ulau. ⁴⁰ Mwenga mwa bandu mwangali lunda buli ywembe ywaubile panja aumbite kwaa ni ngati kae? ⁴¹ mwapei masikini gagabile nkati, ni ikoe yoti yapanga safi kwinu. ⁴² Lakini ole winu Mafarisayo, kwani mpiya zako ya mnanaa ni ndebele ni kila aina ya mboga ya bustani. Lakini mlekite makoe ga haki ni kumpenda Nnongo, bila leka panga ginge kae. ⁴³ Ole winu Mafarisayo, kwa kuwa mpendi tama katika itego ya nnongi mu sinagogi na lamukilwa salamu ya heshima mmusoko. ⁴⁴ Ole winu, mulandana ni makaburi gangali ni alama ambago bandu utyanga panani yake bila tanga.” ⁴⁵ Mwalimu yumo ywa saliya ya Kiyahudi anyangusi ni kumakiya, Mwalimu chaukibaya chenda kutuuzi kayetwenga.” ⁴⁶ Yesu abayite, “Ole winu, baalimu ba shaliya! kwani muapea bandu michigo mikulu yangali kuiwecha kuiputwa, lakini mwenga mkunywa kwaa michigo yoo hata kwa lukonji lumo. ⁴⁷ Ole winu, kwasababu mchenga ni bika kumbukumbu mu makaburi ga manabii amababo mjenga kumbukumbu katika makabuli ga manabii ambabo bababulige ni bukubinu. ⁴⁸ Nga nyo mwenga muchimulya yitityana na kachi yabapangite babubinu kwa sababu kweli bawile manabii ambabo mjenga kumbukumbu katika makaburi gabe. ⁴⁹ Kwasababu ya kae hekima ya Nnongo ibaya, “Mbakuatuma manabii ni mitume nabo bapakuatesa ni kuabulaga baadhi yabe. ⁵⁰ Lubeleko lu lwa wajibika kwa damu

ya manabii babawile tangu tumbwa kwa kilambo. ⁵¹ Buka damu ya Abeli hadi damu ya Zakaria, ywa wile katikati ya madhabahu ni patakatifu. Ndiyo niwabakiya mwenga, lubeleko lu chawajibika. ⁵² Ole winu balimu ba saliya ya Kiyahudi, kwa sababu mtweti funguo ya lunda; mwenga mwabene mujingya kwaa, ni balo babapala jingya mwanda kuwa chibya.” ⁵³ Baada ya Yesu buka palo baandishi ni Mafarisayo batikumpinga ni ntau nakwe husu makowe maingi. ⁵⁴ kubapaya akole kwa maneno gake.

Isura ye na 12

¹ Kwa wakati wo maelfu ganambone gabandu balikusangika pamoja kiasi cha tumbwa li-batana atumbwi bayana banafunzi bake muhid-hali na chachu ya mafarisayo ambayo nga unafiki. ² Na pabali na siri yai iyilwe ambayo ya umukulilwalii wala jambo laliyilwe ambalo latangani kwali. ³ Na lyolyoi laumbayit palibindu layanika pabwega. Na gogota gamubajite munachikilo nkati ya yumba yinu ya nkati yamuyigile gatanzwa panani ya nyumba. ⁴ Nenda kuabakia mabwiga lyangu kana mwayoghope balu bababulagayiga na mtupu kile chingi chabakipanga. ⁵ Lakini ni palakuabula ywakun-yogopa. mungogope yulu ambaye baada ya bulaga aina ngupu ya kukutailya jehanamu elo nendakuabakia mwenga munyogopenywo. ⁶ Je shomoro batano bapimiali shilingi ibele? hata ivyo mtupu hata yamo ywabapala kumbalya

mbele ya Nnongu. ⁷ Lakini mtange kuwa nywili ya mumitwee yinu itibalangwilwa kana muyogope. mwenga muina thamani ngulu kuliko shomoro baingi. ⁸ Ninda kuabakia, ywaniyikitiya nenga nninge ya bandu, mwana wa Adamu anyiyikitya nnonge ya malaika na Nnongo. ⁹ Lakini ywoywoti ywanikana nnonge ya bandu ni ywembe akanikiya nnongi ya malaika ba Nnongo. ¹⁰ Ywoywoti nywabaya lineno kunani ya mwana wa Adamu, asamehelwa, lakini ywoywoti ywa mkufuru Roho mpeletau, asamehelwa kwaa, ¹¹ Bapampeleka nnongi ya wakolo ba masinagogi, atawala, ni bene mamlka, kana muyogope husu namna ya longela katika kuitetea au kile cha baya, ¹² Kwa kuwa Roho Mpeletau ampundisha namani mwampala baya kwa wakati woo,” ¹³ Mundu yumo katika likusanyiko ammakeye, mwalimu, umakeye nnunangu ampei sehemu ya urithi wango,” ¹⁴ Yesu an'yangwi, ni nyai ywa nibikite panga namwamuzi ni wanipatanisha kati yinu? ¹⁵ Nga aabakiya, muiadhari ni kila namna ya tamaa, kwa sababu ukto wa mundu ubile kwaa katika wingwa ilibe yabile nayo.” ¹⁶ Yesu aabakiye mfano, kabaya, nng'unda wa mundu yumo tajiri yatipambika muno. ¹⁷ ni atikuilokiya nkati yake, kabaya, mbange namani kwani ntopo mahali pabika yakya yango? ¹⁸ Ngabaya mbapanga nyaa, mbatekwana magolo gango machunu ni chenga balibile likolo ni kuibika yakulya yango yoti ni ile yenge. ¹⁹ Naibakiya nafsi yango, “Nafsi, uibekii akii ya ile yanam-

bone kwa miaka yanambone upumuli, ulye, unywee ni ustalee.”²⁰ Lakini Nongo ammakeye, wenga mundu mpumbavu, kiloo cha lino tupala mwoyo buka kwako, ni ilee yoti yaniandaite yapanga ya nyai?²¹ Nga yapanga kwa kila mundu ywa ibekya mali ni kuitayalisha kwaajili ya Ngwana.²² Yesu aabakiye benepuzi bake, kwa nyo nenda kuwabakiya kana muyogope husu maisha yinu ya kwale mwa lyaa namani au husu yega yinu mwa wala namani.²³ kwa kuwa maisha nga muno kuliko chakulya, ni yega muno kuliko ngobo.²⁴ Muilinge iyuni ya angani, balima kwaa wala bauna kwaa. Ntopo chumba wa lighulo lya bikya, lakini Tati bitu anda kuwaleleya mwenga bora kwaa kuliko iyuni!²⁵ Ywako nkati yinu ambaye ywaisumbua awesa yongeya dhira imo katika maisha gake?²⁶ Mana basi mngwecha kwaa panga hacho kichunu chakibile rahisi kwa namani kuisumbwa hago genge?²⁷ Mugalinge maluba mwagakula. Gapanga kwaa kazi wala gapota kwaa. Lakini nenda kuwabakia hata Suleimani katika utukufu bake boti ban'gwalike kwaa kati yimo yapo haga.²⁸ Mana Nnongo ugawalika vizuri maakapi ga mmendi, ambago leno gabile, ni malau ugataikwa pa mwoto. Buli mwenga muno kwaa aweza kun'gwalika? mwenga imani njunu!²⁹ Kana msumbukii husu mwa lyaa namani au mwa nywa namani wala kana m'be ni hofu.³⁰ Kwa kuwa mataifa goti ga kilambo basumbukiya mambo gabe. Ni Tati binu atangite kuwa mpala ago.³¹ Lakini muupale ufalme wake kwanza, ni ago genge anyongekeya.³² Kana muyogope

mwenge mwa likundi lichini kwasababu Tati binu apulaikya kwapea ufalme. ³³ Mupimeye mali yinu mukaapeiimaskini, muhipangii mifuko yangali yomoka hazina ya kunani yanga yomoka, sehemu ambayo baidi bakalibia kwaa wala nondo aweza kwaa alibu. ³⁴ Kwa kuwa paibile hazina yako, nga mwoyo wako paupabaa. ³⁵ Ngobo yinu ndachi ibe itabilwe kwa nkanda, ni taa yinu muhakikishe kuwa kaiyendelya yakaa. ³⁶ ni m'be kati bandu babannolekea Ngwana wabe buka kusheree ya ndoa, linga mana aichile ni kumbwa ulibawecha kunyughulya nniyango kwa haraka. ³⁷ Batibarikiwa balu atumishi ambao Ngwana aakolya bai minyo. Hakika atabaa ngobo yake ndacho kwa nkanda alafu-atawika pae kwa chakulya, ni kubahudumia. ³⁸ Kati Ngwana aaicha kwa zamu yeneibele ya lindela lya kilo, au hata zamu yene itatu ya lindela, ni kunkolya wabiile tayari, yabaa heri kwa abo atumishi. ³⁹ zaidi ya ago mutange linga, kati ngwana mwene nyumba akatangage saa ambayo mwii andaicha, apeilekali nyumba yake tekwana. ⁴⁰ Mube tayari kai kwani mutangite kwaa ni wakati gani mwana wa Adamu abuyangana. ⁴¹ Petro abayite, "Ngwana, utubakia twenga mfano yii, au umakiya kila mundu? ⁴² Ngwana amm'bakiye, nyai mwanda mwaminifu au mwene hekima ambaye ngwana wake amika panani ya abanda benge lenga abagane chakulya chabe kwa wakati wapa-likwa? ⁴³ Atibarikiwa mmanda yolo ambaye bwana wake mana aichile ukolya kapanga galo ganagile. ⁴⁴ Hakika nindakuwabakiya mwenga

ya kuwa ami'ka manani ya mali yake yoti.
⁴⁵ Lakini mmanda yolo mana abayite pa mwoyo wake, 'bwana wango achia buya, nga nyoo ngatumbwa kuangumbwa abanda alalume ni alwawa alafu atumbwa lyaa, nywaa ni lobya.
⁴⁶ Bwana wake yolo mmanda aicha katika lichuba yanga kwaa kuitegemea ni lisaa langa kwaa kulitanga, ywembe ankata ipande ipande ni kummeka katika sehemu imo ni banga kwaa aaminifu.' ⁴⁷ Mmanda ywa yowa mapenzi ga bwana wake, aindaite kwaa wala apangite sawa sawa ni penda kwake, akumbulwa iboko iingi. ⁴⁸ Lakini mmanda ywa tangite kwaa mwapendi bwana wake, lakini apangite gagapalikwa adhabu, angumbulwa iboko njunu. kwa kuwa ywembe ywa peilwe yanambone, apalongelwa buka kwake ni ywembe ywaaminilwe kwa yanambone, kwake alongelwa yanambone muno. ⁴⁹ Niichile koya mwoto mukilambo ni nenda tamaniya ibe inda yaka, ⁵⁰ Lakini nina ubatizo ambao mbabatizwa, ni nina kyoto mpaka paukamilika. ⁵¹ Buli mufikilia kuwa niichi leta amani mukilambo? Nyoli, ninda kuwabakiya, badala yake niletite mutalanganike. ⁵² Tangu nambeambe ni yendelya paba, ni bandu batano. Katika nyumba yimo babaganike, ni atatu kinyume ni abele abele bapanga kinyume ni atatu. ⁵³ Babaganika, tati apanga kinyume ni mwana wake, ni mwana ni mwana apanga kinyume ni tate bake, Mao apanga kinyume ni mwana wake, ni mwana apanga kinyume ni mabake, mwile apanga kinyume ni mk-

wano, ni mkwano apanga kinyume ni mabake. ⁵⁴ Yesu ende kuabakia makutano kae, pa mona maunde kugapita kundondi, mwaya wakati wa ula wandaicha, ni nga chai bile. ⁵⁵ Ni mchungu wa kusimana uvumilite mmaya paba ni lyoto likali, ni nga chai baa. ⁵⁶ Mwenga mwa lau, muweza tafsiri mmoneka wa kilambo ni kunani, lakini iba buli nngwecha kwaa tafsiri wakati waubile? ⁵⁷ Ni kwa namani kila yumo kana alipambanue lali la kweli kwake kulipanga wakati pa bi ni nafsi ya panga nyo? ⁵⁸ Maana mana uyihi ni ywakushitakiya nnongi ya hakimu, uitahidi patana na ywa kushitakya mungali balo mundela kana akupeleke kwa hakimu, ni hakimu akupeleki kwa afisa aku-taikwa muligereza. ⁵⁹ Ninda kuwabakiya wapita mwo adi ulepitempaka lusenti lwa mwisho.

Isura ye na 13

¹ Ni wakati wowow pabile ni baadhi ya bandu babamtaarifu husu Agalilaya ambabo Pilato atikuabulaga ni yangabana damu yabe ni sadaka yabe. ² Yesu atiyangwa ni kuabakiya, buli mukita kuwa Agalilaya abo babi dhambi kuliko Agalilaya bengi boti nga maana bap-tilwe ni mabaya go? ³ Nyoo kwaa, nenda kuabakiya, lakini mana mutubu kwaa, ni mwenga mpaangamia nyonyo. ⁴ Au balo bandu komi ni nane katika Siloamu ambabo nnara watitumbuka ni waa nkati bembe babi bene dhambi muno kuliko bandu katika Yerusalemu. ⁵ Nyoo kwaa, ninga nibaya, mana ntubu kwaa, mwenga mwaboti mwa angania kae. ⁶ Yesu

aabakiye mfano woo, mundu yumo abile ni mtini utipandilwa katika nn'gunda wake ni ayei pala matunda nnani yake lakini hapatike kwaa. ⁷ Aamakiye ywa atunza nng'unda, linga kwa miaka itatu nitiicha ni paya pala matunda muntini we lakini mbatike kwaa. uukate, kwani ulete uhalibifu wa bui? ⁸ Ywatunza nng'unda ayangwi ni baya uleke mwaka wono linga ni niukulugii ni kubikya mbolea panani yake. ⁹ Mana upambike matunda mwaka wauicha ya panga vizuri, lakini mana upambike kwaa, waukate!” ¹⁰ Tumbwe Yesu endefundisha katika yumo nkati ga masinagogi wakati wa sabato. ¹¹ Linga abile mao yumo ambaye kwa miaka komi ni mitano abile ni roho nchapu ywa udhaifu, ni ywembe abile atipinda ni ntopo uwezo kabisa wa yima. ¹² Yesu atikumona, atikumkema amakiye “Mao, ubekilwe huru bukana na udhaifu wako.” ¹³ Abekite maboko gake kunani yake, ni mara yiga yake yatikuinyosha ni atikuntunza Nnongo. ¹⁴ Lakini nkolo wa Sinagogi atikachilika kwa sababu Yesu atikumponya lichuba lya sabato. Nga nyo ntawala ayangwi abakiye makutano, “kui na machoba sita ambago lazima panga kachi. Muiche kuaponya basi, katika lichuba lya sabato kwaa. ¹⁵ Bwana ayangwi na baya, “mwanafiki! ntopo kila yumo winu unyaghulya mbunda ywako au ngombe buka kyungulu ni kuaongoza kumpeleka nywa lichuba lya sabato? ¹⁶ Nga nyo kae mwana wa Abrahamu, ambaye nchela atikuntaba kwa miaka komi ni minane, buli kipalikwe kwaa kifungo chake kana kiyoghulekwe lichuba lya sabato?” ¹⁷ Pabile kabaya maneno

aga, balo boti batikumpinga bamweni oni, bali makutano boti ba bengi batishangilia kwaajili ya makowe ga ajabu gagapangite. ¹⁸ Yesu abayite, “Ufalme wa Nnongo ulandana ni namani, ni niweza linganisha ni namani?” ¹⁹ Ni kati mbeyu ya haradari ya itweti mundu yumo ni kuipanda munng'unda wake, ni kulaa panga mkongo nkolo ni iyuni ya kunani chenga ijumba yabe katika sambu yake. ²⁰ Kae abayite ni- ulandaniye ni namani ufalme wa Nnongo? ²¹ Ni kati chachu ambayo mnwawa uitola ni kuiyangabana muilengo itatu ya bwembe hata umuka.” ²² Yesu atyanga kwaa kila mji ni kila kijiji kayenda Yerusalemu ni kuapundisha. ²³ Mundu yumo alokiye, “Ngwana, ni bandu achunu bai babakolelwa? hivyo atiabakiya, ²⁴ “Muitaidi jingya pitya nnyango nchunu, kwasababu baingi bapaya ni bawecha kwaa jingya. ²⁵ Mara baada ya mwene nyumba yima ni jigala mnyango, basi mwayima panja ni kumbwa uli paniyango ni baya, “Ngwana, Ngwana, Utuyungulii ywembe ayangwa ni kuabakiya, nibatangite kwaa mwenga wala kwa mmoka. ²⁶ Nga mwa baya, “Twalile ni nywa nnongi yako ni wenga watipundisha katika mitaa yitu.’ ²⁷ Lakini ywembe an'yangwa, nenda kuabakiya, nibatangite kwaa, kwa mmoka, muboke kwango, mwenga mwa moanga malau! ²⁸ Papanga ni kilio ni saga mino wakati mwababona Abrahamu, Isaka, Yakobo ni manabii boti katika ufalme wa Nnongo, lakini mwenga mwabene mutaikulilwe panja. ²⁹ Baicha boka mashariki,

magharibi, kaskazini, ni kusini, ni pumulya katika meza ya chakulya cha kitamunyo katika ufalme wa Nnongo. ³⁰ Ni utange alee, wa mwisho nga wa kwanza ni wa kwanza apanga wa mwisho.” ³¹ Muda nchunu baadaye, baadhi ya mafarisayo batiicha ni kummakiya, “Uyende ni ubuke paa kwa sababu Herode apala kukubulaga.” ³² Yesu abayite, “muyende mukammakiye yolo kibweya, linga, nigabinga moka ni kuaponya lino ni malau, ni lichuba lya itatu naitimiza lyengo lyango. ³³ Katika ali yoyoti, ni muhimu kwaajili yango yendelya lino, malau ni lichuba laliicha, kwa vile ikubalike kwaa kumulaga nabii kulipau ni Yerusalem. ³⁴ Yerusalemu, Yerusalemu, nyai ywa abulaga manabii ni kuakumbwa maliwe balo babatumilwe kwinu. Mara ilenga mbala kubakusanya bana binu kati nguku mwa akusanya bana bake pai ya mapapaya gake lakini mwalipalike kwaa. ³⁵ Linga nyumba yako ilekilwe, ni nee nendakuwabakia mngwecha kwaa kum'bona hata pampala baya Abarikiwe anywo ywa icha kwa lina lya Ngwana.”

Isura ye na 14

¹ Yapitike lochoba lya sabato, pabile kayenda kachake kwa yumo ywa kiongozi wa Mafarisayo lya nkate, nabo babile kabachunguza kwa karibu. ² Linga palo nnongi yake pabile mundu ambaye asuliwae ni iumbe. ³ Yesu aalokiye ataalamu ba saliya ya Ayahudi ni Mafarisayo, “Buli, ni alali kumponya lichuba lya sabato au bulii? ⁴ Lakini bembe babi chichi kwa hiyo

Yesu atikumkamwa, nikumponya ni kumruhusu ayende zake. ⁵ Ni ywembe aabakiye, nyai kati yinu ambaye aii na mwana au ngombe atumbukii pa luchii lichuba lya sabato amuuta panja mara yimo?” ⁶ Bembe babi ni uwezo kwaa wa pia jibu kewa mambo ago. ⁷ Yesu pakwipilwe kwamba bachawii itii ya heshima, abakiye mfano, Ngabakiya, ⁸ Wakati pankokelwa ni mundu kundoa kana utume katika nafasi ya heshima kwasababu iwezekana akokilwe mundu ambaye mwene heshima muno kuliko wenga. ⁹ Wakati mundu ywa mkokite mwenga mwaabele paaicha akubakia wenga, “upiyee mundu yo nafasi yako” ni kwa oni watumbwa tola nafasi ya kumwisho. ¹⁰ Lakini wenga mana ukokilwe, uyende ukatame nafasi ya mwisho, linga wakati yulo ywa kukokite manaaichile awecha kukubakiya wenga, “Mbwiga, uyende nnongi, zaidi,” apo wabaa utieshimika nnongi ya boti bautaminabo pameza. ¹¹ kwa maana kila ywa ikwiya bapakumuuluya ni nywaa iuluya bapa kunkwiya.’ ¹² Yesu kae aabakiye mundu ywankokite, papia chakulya cha mutwe kati au cha kitamwiyo, kana uakoke mabwigalyo au alongo au anunabo au majirani bako matajiri, linga kwamba bembe kana kukoke wenga kwa pata malipo. ¹³ Badala yake, paunga sheree wakoke masikini, ilema, iwete ni ipofu. ¹⁴ Ni wenga wabarikiwa, kwa sababu bawecha kwaa kukulipaa. Kwa maana walipilwa katika ufu-fuo wa bene haki.” ¹⁵ Wakati umo wa balo babatami mezani pamope ni Yesu, payowine ago, ni ywembe aamakiye, Atibarikiwa yolo ywa lyaa

nkate katika ufalme wa Nnongo!” ¹⁶ Lakini Yesu aamakiye mundu yumo aandayite sheree ngolo akokite bandu baingi. ¹⁷ Wakati sheree paibile tayari, amtumite mmanda wake kuabakia balo babakokilwe, muiche, kwa sababu ile yoti ibekilwe tayari ¹⁸ Boti batumbwi luba radhi, ywa kwanza aamakiye mpanga kachi, mbinike nng'unda, lazima niyende nikalibone tafadhali unisamee,' ¹⁹ Ni ywenge abayite mbimike jozi tano ya ngombe ni nenga niyenda kuwapaya. Tafadhali uniwie radhi.' ²⁰ Ni mundu ywenge kabaya, “nikobike nnwawa, kwa nyoo ngwecha kwaa icha.' ²¹ Mmanda kabuya ni kummakiya ngwana wake makowe ago, ngwana mwene nyumba atikasirika atikumakiya mmanda wake, Yenda uoesi mumitaa uichocho ya mji ukabatole kwango maskini, ilema, ipofu ni ba-balemile.” ²² Mmanda ngabaya, nwana hago gaulagya gapangilwe ni hata nambiambi balo kui na nafasi. ²³ Ngwana ngamakiya mmanda, yenda katika ndela ngalu ni muichocho bandu ni ubalazimishe bandu bajingii, linga nyumba yango itwetii. ²⁴ Kwa maana nenda kuwa bakiya, katika balo babakokilwe ba kwanza ntopo ywapaya sheree yango.' ²⁵ Nambeambe bandu banyansima babile kabayenda nakwe pamope agalambwike ni aabakiye, ²⁶ Mana mundu kaicha kwango ni amchukya kwaa tate bake, mao bake, nnyumbo we, bana bake, anunabe, alalome ni alwawa ndio, ni hata maisha gake awecha kwaa panga mwanapunzi bango. ²⁷ Mundu ywaapotwa kwaa msalaba

wake ni icha ichungu yango hawecha kwaa panga mwanapunzi bango. ²⁸ Maana nyai nkati yinu, ambaye atamaniya chenga nnara hatamaa kwa akadilii galamaa kwa mahesabu kati ai na chilo chakipala linga alikamilishe lyo? ²⁹ Vinginevyo baada ya bika nsingi ni chindwa yomolya, boti bababweni batumbwa kum'dhihakiki. ³⁰ Kabaya, mundu yu alumbwi chenga wakati ntopo ngupu ya yomolya. ³¹ Au mfalme ywako mana kaapala yenda, kumbwana ni mfalme ywenge katika vita ambae hatama kwaa pae kwanza ni tola ushauili usu mana awecha, pamope ni bandu elfu komii kumbwana ni mfalme ywenge kaicha usu ywembe ni bandu elfu ishirini? ³² Ni mana nyoo kwaa, wakati jeshi lya bengi balo li kutalu utuma mjumbe pala masharti ga amani. ³³ Kwa nyoo basi yoyoti kati yinu ambaye haaleka kwaa yoti yabile nayo, hawecha kwaa, panga mwanapunzi bango. ³⁴⁻³⁵ Mwinyo ni nzuri, lakini iobiye ladha yake, panga kitiwe panga kai mwinyo kae? Ntopo matumizi kwa bui au hata kwa mbolea undataikwa kutalu. Ywabile na makutu, ni ayowe.”

Isura ye na 15

¹ Bai batoza ushuru boti ni benge bene sambu baichile kwa Yesu ni kumpekania. ² Mafarisayo ni baandishi batinung'unika kababaya, mundu yoo hubakaribisha bene sambu ni lya nabo.” ³ Yesu kabaya mfano wono kwabe, kabaya, ⁴ “Nyai kwinu, kati abi ni ngondolo mia jimo ni mei teo anobite yumo kati yabo, apala kuwaleka

balo tisini na tisa mupongote, ni ayende kumpala yolo ywanobite mpaka kumbona? ⁵ Ni ywewmbe maite mpatike umbeka mulipamba lyake ni pulaiika. ⁶ Paika kunyumba, ubakema mbwiga kwa yango ni jirani yake nakuwabakiya mupurahi pamope ni nee, kwa kuwa nimpatike ngondolo ywango ywaobite.' ⁷ Nindakuwabakia nyonyonyo kupabaa ni puraha kumaunde kwaajili ya mwene sambi yumo yatubu, zaidi ya bene haki tisini na tisa babile ntopo hoha ya tubu. ⁸ Au kuna nnwawa gani ywabile ni sarafu komi za mbanje, payaobite ni sarafu jimo, hapa washa taa ni pyaya nyumba ni kuipala kwa bidii hadi kuipata? ⁹ Ni paibona hubakema mbwiga kwaa yake majirani bake kuwabakia mpurahi pamope ni nee, kwa kuwa niipatike sarafu yango yaniobite. ¹⁰ Hata nyoo nindakuwabakiya ibile puraha nnonge ya malaika wa Nnongo kwaajili ya mwene sambi yumo tubu." ¹¹ Ni Yesu atibaya, "mundu yumo abile ni bana abele ¹² Yolo nchunu atikum'bakiya tate bake, tate unipei sehemu ya mali yango yoti kuirithi. Nga atibagana mali yake kati yabo. ¹³ Machoba ganambone kwaa yolo nchunu atokusanya vyoti anavyomiliki naboka kilambo cha mbale, na kwoo atitapanya mbanje yake, kwa pema ilebe yaipalite kwaa, na tapanya mbanje yake kwa anasa, ¹⁴ Naye pabweni ayomwile tumiya yoti njala kolo itiyingya pakilambo chelo nayembe atumbwile panga abi na uhitaji. ¹⁵ Atiyenda ni kuajiri mwene kwa yumo wa raia wa kilambo chelo, ni yembe atikumpeleka kumng'unda wake

lisha magobe. ¹⁶ Ni atitamani kuishibisha kwa maakapi yabalile kwa sababu ntopo mundu ywampe kilebe chochoti cha Iya. ¹⁷ Ila yolo mwana nchunu patambwile mwoyoni mwake, abaite ni atumishi alenga wa tate bango bana chakulya chanambone cha tosha ni nenga nibile pano, ni waa na njala! ¹⁸ Nipala boka ni yenda kwa tate bango, ni umbakiya, “Tate nikosite kunani ya maunde ni nnongi ya minyo gako. ¹⁹ Nistahilli kwaa kemelwa mwana wako kae, unipange kati yumo wa atumwa bako.” ²⁰ Ndipo atiboka ni yenda kwa tate bake, pabile angaliu palipite napatate bake amweni akiya ayei lubela ni kumkumbatiya ni kumnoniya. Yolo mwana atikum'bakiya, ²¹ “Tate nikosite kunani ya maunde ni nnonge ya minyo gako nistaili kwaa kemelwa mwana wako.” ²² Yolo tate atikuwabakiya atumishi bake, 'mulileti upesi nganju ya ibile bora, mukamuwalike mujei ni pete mu'ingonji ni ilatu mumagolo. ²³ Boka po munileti ndama yolo yanonite nakumchinja uliye ni kupurai. ²⁴ Kwa kuwa mwana wango atiwaa naywembe abi hai. Ati oba nakwe atibonekana batumbwile shangilia. ²⁵ Bai yolo mwana wake mpendo abile kumngunda. Pabayowine ni karibia kunyumba ayowine malobe ya nyambo ni ng'anda. ²⁶ Amkemite mtumishi yumo nakumlukiya makowe gano maana yake namani” ²⁷ Mtumishi akam'bakiya mnunako haichile ni tate bako atikumchinjia ndama yanenipe kwasababu atibuya salama,' ²⁸ Mwana mpendo atikasirika akani jingiya nkati ni tate bake apitike panja kumpembeya. ²⁹ Ila

atikuyangwa tate bake baya, “lola nenga nitikutumikiya miaka yanambone, wala nikosite kwaa amri yako, lakini unipei kwaa mwana mbui lenga niweche sherekea ni rafiki zango. ³⁰ Lakini paichile yono mwana wako watapakinye mali yako yoti pamope ni makahaba atikunchinjia ndama yanenipe. ³¹ Tate akabakiya, 'mwana wango, wenga u pamope ni nenga kila machoba goti ni vyoti yanibile vyo vyako wenga. ³² Ila yapangite vyema kwitu kumpangiya sherehe ni purai, yono mbwiga wako atiwa, nanambeambe abi nkoti, ni atioba ni ywembe apatikine.”

Isura ye na 16

¹ Yesu atibabakiya kae benepunzi bake, “Pabile ni mundu yumo tajiri abile ni meneja, ni apeilwe habari ya kwamba meneja yono atapanya mali yake. ² Nga nyoo tajiri atikumkema, nikum'bakiya, “nga namani yeni yaniipekania kunani yako? Upiye hesabu ya umeneja wako, kwa kuwa uwecha kwaa panga wameneja kae.” ³ Yolo meneja atibaya kumoyo wake, nipala panga namani, mana ngwana wango anikonyie kazi yango ya umeneja? Ntopo ngupu ywa lema, ni loba loba nibona oni. ⁴ Nilitangite lanipala panga lenga panipoyelwa kukazi yango ya uwakili bandu banikaribishe kunyumba yabe. ⁵ Nga nyoo wakili atikubakema adeni wa ngwana wake kila yumo akam'bakiye wa kwanza, 'udaiwa kiasi gani ni ngwana wango? ⁶ Atibaya ipimo mia jimo ya mauta akambakiya 'utole upesi hati yako utame upesi uyandike

hamsini.' ⁷ Boka po atim'bakiya ywenge ni wenga udaiwa kiasi gani? 'atibaya 'ipimo mia jimo vya bwembe wa ngano, akam'bakiya,'utole hati yako uyandike themanini.' ⁸ Yolo ngwana atikumsifu meneja dhalimu cha pangite kwa weleu, kwa kuwa bana ba'kilambo wono ni werevu wanambone nashughulika kwa ung'anga ni bandu baupande wabe kuliko bababile bona banuru. ⁹ Ni nenga nindakuwabakiya muipange ambwiga kwa mali ya udhalimu lenga baikosike babakaribishe katika makao ga milele. ¹⁰ Ywa abiile mwaminifu katika lalibile lichunu muno upanga uaminifu katika likolo, ni abile dhalimu katika kichunu muno na katika kikolo pia. ¹¹ Mana mwenga mpangile kwaa uaminifu katika mali ya udhalimu ni ywako apalakukuamini katika mali ya kweli? ¹² Na mana mwabile kwaa baaminifu katika tumia mali ya mundu ywenge nyai ywapala kuwapea yaibile ya kwinu bene? ¹³ Ntopo mtumishi ywaweza tumikia ngwana wanaibele, kwa maamna apala kumchukia yumo ni kumpenda ywenge, ama apala chikamana ni yolo ni kumdharau hayo. Hawesa kwaa kumtumikia Nnongo ni mali.” ¹⁴ Bai Mafarisayo, bababile apenda mbanje bayowine ago goti ni chalawa. ¹⁵ Ni atiabakiya, “mwenga mwamuipunia haki nnonge ya bandu, lakini Nnongo aitangite mioyo yinu, kwa kuwa latitumikite kwa bandu upanga chukizo nnonge ya Nnongo. ¹⁶ Saliya na manabii vyabile mpaka Yohana paichile. Boka wakati wolo, habari njema ya ufalme wa Nnongo utitangazwa, ni kila mundu up-

aya jingya kwa ngupu. ¹⁷ Lakini ni rahisi ka kumaunde ni pakilambo viboke kuliko hata herufi yimo ya saliyakosekana. ¹⁸ Kila ywanneka nnyumbowe ni kobeka nnwawa ywenge azini, nayomkobeka ywembe ywalekwite ni nchengowe azini. ¹⁹ Pabile ni mundu yumo tajiri awalite ngobo za rangi ya zambarau ni kitani safi ni abile atipurai kila lichoba utajiri wake nkolo. ²⁰ Ni maskini yumo lina lyake Lazaro abekitwe muligeti lyake, ni ana ilonda. ²¹ Ni ywembe atitamani yukuta kwa makombo yatambwike katika meza ya yolo tajiri hata mapwa waichile ni kumlambata ilonda yake. ²² Ikawa yolo maskini awile ni tolekwa ni malaika mpaka pakiuba cha Ibrahimu. Yolo tajiri pia awile nachikwa. ²³ Ni kolo kumambe abile kumateso aobwile minyo gake ni kum'bona Ibrahimu kuutalu ni Lazalo pakiuba chake. ²⁴ Atilela ni kubaya, Tate Ibrahimu, unihurumie unlei Lazaro achuye ncha ya lukonji lwake mumache, auburudishe ulimi wango, kwa sababu nindateswa katika mwoto wono. ²⁵ Lakini ibrahimu abayite, “mwana wango ukumbuke ya kwamba katika maisha yako utipokiya makowe yako mema, ni Lazaro nyo apatike mabaya. Ila nambeyambe abile pano anafarijiwa ni wenga unalumia. ²⁶ Ni zaidi ya ago, kubekitwe liembwa likolo ni lila-cho kati yitu, lengo balo bapala boka kono icha kwoo kana bawechange wala bandu wa kwinu kana baloke icha kwitu.” ²⁷ Yolo tajiri abayite, 'nindakuloba tate Ibrahimu, kwamba umtume kunyumba ya tate bango. ²⁸ kwa kuwa nibile nabo anunango atano linga abaonye,

kwa hofu kwamba nabo baicha mahali pano nateseka.' ²⁹ Lakini Ibrahimu abayite, “babile Musa ni manabii babapekani bao. ³⁰ Yolo tajiri atibaya, “nyoo kwaa, tate Ibrahimu, lakini mana ayendile mundu boka kono kwa wafu bapala tubu.' ³¹ Lakini Ibrahimu atikum'bakiya,'kana bakani kuwa pekania Musa ni manabii bapala shawishika kwaa ni mundu hata mana atiuluka boka mu'kiwo.

Isura ye na 17

¹ Yesu atikuwabakiya benepunzi bake, “makowe yagasababisha bandu bapange sambi hana budi pitya, lakini ole winu mundu ywasababisha! ² Bora panga nyoo mana mundu yoo atitabilwa liwe lanatopa lya yagio paingo ni kumtaika mu'bahari, kuliko kumpanga yumo wa haba achunu atenda sambi. ³ Muilindange, mana nnongo wako atikukosea umketeboye, ni ywembe akitubu umsamehe. ⁴ Mana akukoseite mara saba kwa lichoba limo ni mara saba kwa lichoba limo aichile kwako baya,'nindatubu,'umsamee” ⁵ Mitume bak batikum'bakiya Ngwana, “utuyongeeke imani yitu,” ⁶ Ngwana abayite, “mana mwabile na imani kati punje ya haradari, mwawezite kuubakiya nkongo wono wa munene, kuutapwa ni ukabolike mubahari, nakwe ungebatii. ⁷ Lakini nyai kati yinu, abile ni mtumishi ywalema mng'unda wake ama ywachunga ngondolo, apala kum'bakiya pabuya kung'unda, uwiche haraka ni keti uliye chakulya. ⁸ Je apala kum'bakiya,'uniandalie chakulya nilye, ni uitabe

mkanda ni unitumikie mpaka paniyomwa lya na nywaa. Badala ya poo apala lya na nywaa? ⁹ Hapakumshukuru mtumishi ywoo kwasababu atimizite galo abakilwe? ¹⁰ Nyonyonyo ni mwenga mana mupangite yaniwalagile mubaye twenga tu atumishi tustahili kwaa, tupangite tu galo gatupasayo panga.' ¹¹ Yatikuwapitya kwamba pabile safarini yenda Yerusalemu, atipita mpakani mwa Samaria ni Galilaya. ¹² Pajingile pakijiji chimo, kwoo atikoliana ni bandu komi bababile ni ukoma, atiyema kuutalu. ¹³ Batondobiye lilobe baya, "Yesu Ngwana hutuhurumiye." ¹⁴ Pababweni atikuwabakiya, "Muyende mukailaye kwa makuhani," nabo pababile andayenda batitakasika. ¹⁵ Yumo wabe pabweni kwamba aponi, atibuya kwa lilobe likolo atikumsifu Nnongo. ¹⁶ Atikilikita mumagolo ya Yesu atikushukuru, yembe abile Msamaria. ¹⁷ Yesu kayangwa, kabaya, "Je batakasike kwaa boti komi? babile kwako balo benge tisa? ¹⁸ Ntopo hata yumo ywabonekine buya lenga kumtukuza Nnongo, bali yono mgeni? ¹⁹ Ammakiye, "Ukatuke ni uyende zako imani yako ikuponyile." ²⁰ Palokiye ni Mafarisayo ufalme wa Nnongohiucha lichoba lyako? Yesu atibaya, "Ufalme wa Nnongo kilebe cha wezekana kwaa bonekana. ²¹ Wala, bandu bapala baya kwaa, "mulinge pano! ama, mulinge kolo! kwa maana ufalme wa Nnongo ubile nkati yinu" ²² Yesu atikuwabakiya anapunzi bamke, wakati upalaika ambapo mpala tamani kuibona yumo la lichoba la mwana wa Adamu, lakini mupala kulibona kwaa. ²³ Wapala kum'bakiya,

mulinge, kolo! mulinge pano!' Lakini kana muyende linga, wala kubakengama. ²⁴ Kati umeme wa njai umulikao katika anga tumbulia upande umo hadi wenge. Nga nyoo hata mwana wa Adamu aba nyo katika lichoba lyake. ²⁵ Lakini kwanza impasa teseka katika makowe yanambone ni kumkana ni kizazi cheno. ²⁶ Kati yalibile lichoba lya Nuhu, ngaipalanga katika lichoba lya mwana wa Adamu. ²⁷ Walile, na nywaa, bakikobeka ni konda mpaka lichoba lelo ambalo Nuhu pajingie katika safina ni mafuriko paichile ni kubaangamiza boti. ²⁸ Nga chaibile katika lichoba lya Ruthu, babile nywaa, pema ni pemeya, lema ni chenga. ²⁹ Lakini lichoba lelo latu paboi Sodoma, wanyei ula wa moto ni kiberiti boka kumaunde ni kubaangamiza boti. ³⁰ Nga nyo yaipala panga lichoba lelo lya mwana wa Adamu paumukulwa. ³¹ Lichoba liyo kana umruhusu ywabile mudari ya nyumba auluka tola bidhaa yake nkati ya nyumba. Ni kana umruhusu ywabile kumnguta buya kaya. ³² Mkumbukiya mnyumbowe Ruthu. ³³ Yeyoti ywapala kuyalopya maisha gake apala kuya abiya, lakini yeyoti yayaobiya maisha gake apala kugalopwa. ³⁴⁻³⁶ Nindakuwabakiya, kilo cheno kupabaa ni bandu abile katika kindanda chimo, yumo apala tolekwa, ni yenge apala lekwa. Pulabaa ni anwawa abele bandaaga nafaka pamope, yumo apala tolekwa ni yenge lekwa.” ³⁷ Bannobiye, “Wapi Nnongo?” Kaayangwa, “Palo pabile mzoga, ndipo tai kabakusanyika pamope.”

Isura ye na 18

¹ Boka po atikuwabakiya mfano wa namna babapali kwa loba daima, ni kana bakate tamaa. ² Atibaya,'Pabile ni hakimu katika mji fulani, ambaye atimwogopa kwaa Nnongo ni kubaheshimu bandu. ³ Panile ni mjane katika jiji lyo, nayemba atiyenda mara nyingi, abaya, uniyangatiye pata haki dhidi ya mpinzani wango.' ⁴ Kwa muda mrefu abi tayari kwaa kumyangatia, lakini baada ya muda atibaya kumoyo bake,'ingawa nenga nimyogopa kwaa Nnongo ama kubaeshimu bandu, ⁵ lakini kwa lale yono mjane andakunichumbwa nipala kumnyangatia pata haki yake, kana iche nichosha kwa kuniichilia mara kwa mara." ⁶ Boka po Ngwana abaite,'mpekani chabaite hayo hakimu dhalimu. ⁷ Je Nnongo apaleta kwaa haki kwa bateule haki kwa bateule bake babaleliya mumtwekati ni kitamunyo? Je ywembe apala baa mwaminifu kwabe? ⁸ Ninda kuwabakiya kwamba apaleta haki kwabo upesi. Lakini wakati mwana wa Adamu paicha, Je apala kolya imani mukilambo?' ⁹ Ngapa abakiya mfano wono kwa baadhi ya bandu babakuibona bene baa na haki ni kubacharawa bandu benge, ¹⁰ Bandu abele baabwike yenda mulihekalu sali, yumo mfarisayo ywenge mtola ushuru. ¹¹ Farisayo atiyema kaloba makowe haga kunani yake mwene,'Nnongo, nindakushukuru kwa vile nenga si kati bandu benge ambao ni nianyang, anyi, bandu basio wadilifu, azinzi, ama kati yono mtoza ushuru. ¹² Nindataba

mara ibele kila wiki. Nipiya zaka katika mapato yoti yaniyapata. ¹³ Lakini yolo mtoza ushuru, atiyema kuutalu, bila yawecha kakatuya minyo gake kumaunde, atikopwa kiuba chake nabaya, “Nnongo, nirehemu nenga mwene sambi. ¹⁴ Nindakuwabakiya, “Mundu yolo atibuya kaya abi atibalangilwa haki kuliko yolo ywenge, kwa sababu kila ywa ikweza apala uluywa, lakini kila mundu ywa nyenyekeya apala kakatuliwa. ¹⁵ Bandu batimletia bana babe achanga, linga aweze kubakamua, lakini anapunzi bake pababweni ni galo, Batibakanikiya. ¹⁶ Lakini Yesu atikubakema ni kubaya, “Mubaleke bana achunu baichange kwango nee, wala kanamubakanikii. Maana ufalme wa Nnongo ni wa banda kati abo. ¹⁷ Amin, nindakuwabakiya, mundu yeyoti ywapokeite kwaa ufalme wa Nnongo kati mwana ni dhahili apala jingya kwaa.’ ¹⁸ Mtawala yumo atikumlokiya, akibaya, 'Mwalimu mwema, nipange namani lenga niurithi ukoti wanga yomoka?’ ¹⁹ Yesu atikum'bakiya, 'kitumbwe namani kunikema mwema? Ntopo mundu ywabile mwema, ila Nnongo kichake. ²⁰ Uzitangite amri-kana uzini, kana ujibe, kana ubulage, kana ubaye ubocho, ubaheshimu tate ni mao bako. ²¹ Yolo mtawala atibaya, 'makowe aga goti nikuyakamwa panibile kijana.’ ²² Yesu payowine ago ammakeye, “utipongokiwe ni kikowe chimo, lachima upeyeme vyoti vya ubi navyo ni ubagane kwa maskini, ni mwenga upala baa ni hazina kumaunde, boka po

uiche, unikengame.' ²³ Lakini tajiri payowine ago, atiuzunika muno kwa sababu abile tajiri wanambone. ²⁴ Boka po Yesu, amweni pazunike muno atibaya,'Jinsi gani yaipalanga mgumu kwa matajiri jingya katika ufalme wa Nnongo. ²⁵ Maana ni rahisi muno kwa ngamya petamu, liembwa lya sindano, kuliko tajiri jingya mu'ufalme wa Nnongo.' ²⁶ Balo babayowine ago, batibaya,'nganyi bai, ywawecha lokolelwa?' ²⁷ Yesu kayangwa,'makowe yagawecha kanika kwaa kwa mundu kwa Nnongo yanda wechekana." ²⁸ Petro kabaya,'Naam. twenga tutileka kila kilebe ni kukukengama wenga.' ²⁹ Boka po Yesu atikuwabakiya, Amin, nindakuwabakiya kwamba ntopo mundu yailei nyumba ama nnyumbowe, ama anunage, ama alongowe ana bana, kwa ajili ya ufalme wa Nnongo, ³⁰ ywembe ywapokiya ganambone zaidi mu'kilambo cheno, ni mu'kilambo chaicha, ukoti wangayomoka.' ³¹ Baada yakubakusanya balo komi ni ibele, atikuwabakiya,'lola, tupala panda yenda Yerusalemu, ni makowe yoti yatiyandikwa ni manabii husu mwana wa Adamu yapata timiya. ³² Kwa maana apajeilwa mumaboko ga bandu bamataifa ni apatendelwa dhihaka ni pyata, ni kumtemiya mmate. ³³ Baada ya kumkombwa iboko kum'bulaga ni lichoba lya tatu apauluka.' ³⁴ Baelewite kwaa, makowe aga, ni neno labile liiywa kwabe, ni baelewite kwaa, makowe yabaite. ³⁵ Yabile Yesu karibia Yeriko, mundu yumo kipofu abile atamite mbwega ya ndela kaloba msaada, ³⁶ Payowine bandu

banyansima bapeta atilokya namani chakipitike?
³⁷ Batikum'bakiya kwamba Yesu mwana wa Nazareti andapeta. ³⁸ Nga yolo kipofu atilela kwa lilobe, nabaya, Yesu, mwana wa Daudi, unirehemu.' ³⁹ Balo bababile kabatwanga batikumkalipiya yolo kipofu, nakum'bakiya ndooti, lakini yembe atizidi lela kwa lilobe mwana wa Daudi, unirehemu. ⁴⁰ Yesu kayema niamuru mundu yolo aletwe kwake boka po yolo kipofu atikuyogeliya, Yesu atikunlokiya. ⁴¹ Upala nikupangiye namani?' Atibaya, 'Ngwana, nipala bona.' ⁴² Yesu atikum'bakiya, 'upate bona. Imani yako ikuponyile.' ⁴³ Mara yeyelo apatike bona, akamkengama Yesu atimtukuza Nnongo pabamweni lelo, bandu boti batikumsifu Nnongo.

Isura ye na 19

¹ Yesu atijingya ni peta katikati ya Yeriko.
² Napo pabile ni mundu yumo akemelwa Zakayo, ywembe abile nkolo wa watoza ushuru kae mundu tajiri. ³ Abile kapaya kubona Yesu ni mundu wa namna gani, lakini awezite kwaa kum'bona kwasababu ya bandu banyanisima, kwa kuwa abile mwipi wa kimo. ⁴ Nga nyo, atilongoliya lubelo nnonge ya bandu, anaoboka kunanin ya mkuyu lenga aweche kum'bona, kwasababu Yesu atikaribiya pita kundela yelo. ⁵ Wakati Yesu paikite mahali palo, atilinga kunani ni kum'bakiya, Zakayo, uluka upesi, maana leno ni lachima shinda kunyumba yako! ⁶ Apangite haraka, uluka ni kumkaribisha

kwa puraha. ⁷ Bandu boti pababweni galo, batilalamika, nabaya,'Ayei kutembelia mundu mwene sambu.' ⁸ Zakayo atiyema nakum'bakiya Ngwana, lola Ngwana nusu ya mali yango nibapeya maskini, ni ikiwa nimpokonyite mundu yeyoti kilebe, mnakumkeboliya mara ncheche.' ⁹ Yesu atikum'bakiya,'leno wokovu uikite katika nyumba yeno, kwa sababu yembe ni mwana wa Ibrahimu. ¹⁰ Kwa maana mwana wa mundu aichile pala ni lopwa bandu babaobite.' ¹¹ Pabayowine aga, atiyendeliya longela ni piya mfano, kwa sababu abii papii ni Yerusalemu anabo batangite ya kuwa ufalme wa nnonge wabile papipi na bonekana mara jimo. ¹² Nga atikuwabakiya,'afisa yumo atiyenda kukilambo chakulipite lenga pokiya ufalme ni boka po buya. ¹³ Atikubakema atumishi bake komi, nakubapeya mafungu komi, nakuabakiya, mukapangie biashara mpaka panibuya! ¹⁴ Lakini bananchi bake batikasirika ni kwa nyoo batilagiya ajumbe bayende, kumkengama ni buya,'atakiwa kwaa mundu yono kututawala,' ¹⁵ Pabile pabuite kaya baada ya pangilwa mpwalme, atiamuru balo atumishi abapeile mbanje bakemelwa kwake, apate tanga faida gani yabaipatike kwa panga biashara. ¹⁶ Wa kwanza aichile, nabaya, Ngwana, fungu lyako lipangite mafungu komi zaidi, ¹⁷ Yolo afisa atikum'bakiya, vema, wa mmanda mwema, kwasababu wabile mwaminifu katika kikowe kichunu, upala panga ni madaraka kunani ya miji komi.' ¹⁸ Wa na ibele, abaite, Ngwana, fungu lyako lipangite mafungu matano.' ¹⁹ yolo afisa

atikumbakiya,'tola mamlaka ga kunani ya miji itano.' ²⁰ Ni ywenge aichile, ni baya,'Ngwana yeno pano, banje yako, naibekite salama katika kitambala. ²¹ kwa maana natiyogopa kwa sababu, wenga nga mundu nkale, undaboya chelo cha ukibekite ni una chaupandike kwaa.' ²² hayo afisa atikum'bakiya, kwa maneno yako mwene, nipala kumhukumu, ewe mtumishi mbaya, watangite nenga na mundu nkale, nitola chani bekite kwaa ni una chanipandike kwaa. ²³ Bai mbona wabekite kwaa mbanje yango katika benki, lenga paniboya nitole pamope ni faida? ²⁴ Afisa atikubabakiya bandu bababile batiyema hapo,'munyang, anye alyo lifungu ni kumpeya yolo mwene mafungu komi. ²⁵ Bakam'bakiya,'Ngwana, yembe abi na mafungu komi.' ²⁶ Nindakuwabakiya kila mundu ywabile nacho apala peilwa zaidi, lakini ntopo, hata kiche kilebe abile nacho kipala tolekwa. ²⁷ Lakini aba maadui bango, babakani nipange mpwalume wabe, baletwe pano ni kuba bulaga nnonge yango." ²⁸ Baada ya baya gano, atiyendeleya nnonge panda yenda Yerusalemu. ²⁹ Pabile pakaribie Bethfage ni Bethania, papipi ni kitombe cha mizeituni, atikubatuma anapunzi bake abele, ³⁰ Atibaya,'Muyende katika ijiji ya jirani, pamujingya, mpala kumkoliya mwana mbunda anapandilwa kwaa balo, muyogoli, mumleti kwango. ³¹ Kati mundu abalokiye, "Mbona mundakumyogoliya" mubaye, "Ngwana andakumpala". ³² Balo babalagilwe batiyenda nakum'bona mwana mbonda kati Yesu chabakiye. ³³ Babile banda kumyogoliya mwana

mbonda wamiliki baka wabakiya, 'kitumbwe namani munda kumyogoliya mwana mbonda yono? ³⁴ Batibaya, "Ngwana andakumpala." ³⁵ Bai, batikumpeleka Yesu, batikumtandika ngobo yabe kunani ya mwana mbonda ni bakamoboya Yesu kunani yake. ³⁶ Pabile kayenda bandu batitandza mavazi yabe mundela. ³⁷ Pabile anatelemka pakitombe sa mizeituni, jumuiya yoti ya benepunzi bake batumbwile shangiliya ni kumtukuza Nnongo kwa lilobe likolo, kwa sababu ya makowe makolo bayabweni. ³⁸ Batibaya, "nga yembe mbarikiwa mpwalume yaichile kwa lina Ngwana! Amani kumaunde, ni utukufu kunani!" ³⁹ Baadhi ya Mafarisayo katika makutano batikum'bakiya, mwalimu, ubanyamazishe benepunzi bako. ⁴⁰ Yesu kayangwa ni kubaya, "nindakuwabakiya, kati haba batituliya, maliwe yapala kombwa malobe." ⁴¹ Yesu paaukaribiye mji atiuleliya. ⁴² Atibaya, "Laiti mwatangite hata wenga, katika lichoba lino makowe gagaleta amani! lakini nambeambe yatiya mminyo pako. ⁴³ Kwa kuwa lichoba lindaicha ambapo adui bako apala chenga boma papipi ni wenga, ni kukutindiya ni kukukandamiza boka kila upande. ⁴⁴ Bapala kutomboya pae wenga na bana bako. bapala kukuleka kwaa hata liwe limo kunani ya jenge, kwa sababu upala tambwa kwaa wakati Nnongo pabile kapaya kukulopwa!" ⁴⁵ Yesu ajingile muhekalu, atumbwi kuwabenganga balo babile bakipemeya, ⁴⁶ Atikuwabakiya,

“Itiandikwa, nyumba yango ipala panga numba ya sala, lakini mwenga muipangite kuwa likolo lya anyang'anyi.”⁴⁷ Kwa nyoo, Yesu abile atipundisha kila lichoba muhekalu, Makuhani akolo ni Alimu ba saliya ni iongozi ba bandu bapalite kumuhukumu.⁴⁸ Lakini wawezite kwaa pata ndela ya panga nyoo, kwa sababu bandu boti babile bakimpekaniya kwa makini.

Isura ye na 20

¹ Lyabile lichoba limo, Yesu abile akipundisha bandu Muhekalu ni hubiri Injili, Makuhani ni Baalimu basheria batikunyendelia pamope ni apendo. Batilongela, bakim'bakiya,² 'Utubakiye ni kwa mamlaka yaa'ko upanga makowe aga? Ama ni nyai agwa ywakupei mamlaka aga?”³ Ni ywembe kayangwa, nakuwabakiya,'na nenga nipala kuwalokiya swali, Munibakiye⁴ ubatizo wa Yohana, Je wabokite kumaunde ama kwa bandu? ⁵ Lakini batijadiliana bene kwa bene, nabaya,'Mana tubaite, ubokite kumaunde, apala kutulokiya, bai mbona mumwamini kwaa?’⁶ Ni mana tubaite, uboka kwa bandu, bandu boti pano bapala kutukombwa na maliwe, maana boti baamini kwamba Yohana abile nabii.’⁷ Bai, batiyangwa ya kwamba batangite kwaa kwaibokite,⁸ Yesu atikuwabakiya, “Wala nenga niwabakiya kwaa mwenga ni kwa mamlaka yaa'ko nipanga makowe aga.”⁹ Atikuwabakiya bandu mfano wono, “Mundu yumo atipanda nng'unda wa mizabibu, nakulikodisha kwa akolema wa mizabibu, ni yenda kukilambo chenge kwa muda mrefu.

10 Kwa muda waupangilwe, atatikumlayagi mmanda kwa akolema ba mizabibu, kwamba wampe sehemu ya matunda ya nng'unda wa mizabibu, lakini akolema ba mizabibu batikumkombwa, nakum'buyanganiya maboko yabure. 11 Boka po amtumite kae mmanda ywenge na ywaa batikumkombwa, kumpangia ubaya ni kum'buyanganiya maboko yabule. 12 Atumilwe kae mmanda wa itatu ni haywo kunnimiya ni kumtaikwa panja. 13 Nga nyo ngwana wa nng'unda abaite, 'Nipange namani? Nipala kumtuma mwana wango mpendwa. Labda bapala kumweshimu.' 14 Lakini akulima ba mizabibu pamweni, batijadiliana bene kwa bene bakibaya, 'haywa nga mrithi, tum'bulage, lenga urithi wake upange witu.' 15 Bampiite panja na nng'unda wa mizabibu na kum'bulaga, Je ngwana shamba apala kuwapanga namani? 16 Apala yenda kubaangamiza akolema ba mizabibu, ni kubapea bengr nng'unda, wolo". 'nabo pabayowine ago, babaite, 'Nnongo aakani' 17 Lakini Yesu atikuwalola, na baya, Je andiko leno libii na maana yaa'ko? 'Iwe labalikani achengi, lipangite liwe la kumbwega? 18 Kila mundu ywatomboka kunani ya liwe lyoo, atekwanika ipande ipande, lakini yolo latimtombokeya, lendakumlebata 19 Hivyo Aandishi ni akolo ba Makuhani bapali tendelaya kumboya wakati wowowo, batangite abaite mfano wolo dhidi yabe, lakini babayogopile bandu. 20 Balingite kwa makini, nakubatuma apelelezi baipangite kuwa bandu ba haki, lenga bapate likosa kwa hotuba yake, lenga

nakumpeleka kwa atawala na bene mamlaka. ²¹ Nabo balokite, bakibaya, “mwalimu, tutangite kwamba ubaya na kupundisha makowe ga kweli na shawishi kwaa ni mundu yeyoti, lakini wenga ufundisha kwelu husu ndela ya Nnong. ²² Je, ni halali kwetu lepa kodi kwa Kaisari, ama la? ²³ Lakini Yesu atangite mtego wabe, atikuwabakiya, ²⁴ Munilage dinari, Minyo ni chapa ya nyai ibile kunani yake? batibaya!”Ya Kaisari.” ²⁵ Ni ywembe akawabakiya, Bai, mumpei ya Kaisari yagabile yake Kaisari, ni Nnongo yagabile ya Nnongo.’ ²⁶ Aandishi ni akolo ba Makuhani balilendapo uwezo wa kosoa chelo chakibaite nnonge ya bandu, batishangala majibu gake babaite kwaa kilebe. ²⁷ Baadhi ya Masukayo bayendeli, balo babaya ntopo ufufuo, ²⁸ Bakamlokiya, bakibaya, mwalimu, Musa atikutuyandikiya kwamba mana mundu awelikwe na munage mwene nnyumbowe ntopo mwana bai apalikwa kumtola nnyumbowe nunage ni yenda papa nakwe kwaajili ya kaka bake. ²⁹ Pabile ni alongo saba wa kwanza atikobeka, na waa bila leka mwana, ³⁰ ni ywana ibele pia. ³¹ ywa tatu atikumtola nyanya, nganyonyo boti saba balekite kwaa mwana ni waa. ³² Baadaye ni yolo nnwawa ati waa. ³³ Katika ufufuo, apala panga nyumbo wa nyai? maana boti saba batikumkobeka.’ ³⁴ Yesu atikuwabakiya, “bana ba kilambo cheno ukobeka na konda. ³⁵ Lakini balo babastaili pokiya ufufuo wa kiwo ni jingya muukoti wangayomoka bakobeka

kwaa wala kondelwa. ³⁶ Wala bawecha kwaa waa kae, kwa sababu bala baa sawaswa ni malaika na ni bana ba Nnongo, bana ba ufufuo. ³⁷ Lakini hayo wafu banafufuliwa, hata Musa atilaya mahali katika habari ya mmwitu, palo atikumkema Ngwana kati Nnongo wa Ibrahimu ni Nngongo wa Isaka ni Nnongo wa Yakobo. ³⁸ Nambeambe, yembe Nnongo kwaa wa wafu bali wa wabile akoti, kwa sababu boti hiushi kwa ywembe.” ³⁹ Baadhi ya baalimu ba sheria batiyangwa, “Mwalimu, uyangwite vema.’ ⁴⁰ Bateyhubutu kwaa kumlukiya liswali lyenge zaidi. ⁴¹ Yesu atikuwabakiya, 'ki vyaa'ko bandu babaya kwamba Kristo ni mwana wa Daudi? ⁴² Maana Daudi mwene abaya katika Zaburi: Ngwana atikumbakiya Ngwana wango: utamae luboko lwa mmaliyo, ⁴³ mpaka nibabeke adui zako baye ya magolo gako.’ ⁴⁴ Daudi amkema Kristo 'Ngwana', bai yapanga kitiwi mwana wa Daudi?” ⁴⁵ Bandu boti bababile kabampekaniya batikumbakiya anapunzi bake, ⁴⁶ Jihadhalini ni Aandishi, apenda tanga bawalite mavazi maracho, ni apenda salamu maalumu musoko ni iteo ya heshima Mumasinagogi, ni maeneo ya heshima mukaramu. ⁴⁷ Habo kae uliya munyumba ya ajane, ni kuipanga bandasali, sala ndacho. Haba bapala pokiya hukumu ngolo zaidi.'

Isura ye na 21

¹ Yesun atilinga am'bweni analome matajiri, bababile kababika zawadi yabe mu akiba.

² Amweni ywa wilikwe yumo maskini kabika

senti yake ibele. ³ Nga nyo ngabaya kweli wendakuwabakia, hayu ngwelekwa maskini abika yanambone kuliko benge boti. ⁴ Haba boti bapiyite bayi zawadi buka katika yanambone yababile nayo, lakini hayu n'gwelekwa katika umaskini wake, apiyite mbanje yoti yabile nayo kwaajili ya lama kwake,” ⁵ Wakati wenge pababile kababaya usu hekalu, namna mwalibile litipambilwe na maliwe yananoga ni matoleo atibaya, ⁶ “Kwa habari ya makowe aga mwa-mugabona, machuba gaicha ambayo ntopo liwe limo ambalo lalekelwa panani ya liwe lyinge ambalo lya bomolelwa kaa,” ⁷ Nga nyoo, batikun-nokia babayite, “Mwalimu, makowe aga gapita lichuba gani? namani yabaa ishara kwamba aga makowe gai karibu pitya. ⁸ Yesu ayangwi, “Mube aangelifu kwamba kana mukongelwe, kwa sababu baingi baicha kwa lina lyangu, kababaya Nenga nga naywembe, ni muda utikaribia.'kana muakengame. ⁹ Mana muyowine vita ni vurugu vurugu kana mwayogope, kwa sababu aga makowe agapiti kwanza lakini mwisho wapitya kwaa upesi.” ¹⁰ Kai ababakiye, Taifa lakakatuka kumbwana ni taifa lenge, ufalme ni ufalme wenge. ¹¹ Pabaa ni malendemo makulu, ni njala ni tauni katika maeneo mbalembale bapaa matukio yatisha ni ishara yatisha buka kumaunde. ¹² Lakoni kabla makowe aga goti, babika maboko gabe panani yinuni kubatesa kubapelekanga mu'masinagogi ni mumagereza, kunneta nnongi ya ufalme ni bene mamlaka kwasababu ya lina lyangu. ¹³ Ayii ipakunyo-

ghulyanga mwenga nafasi kwa ushuhuda winu. ¹⁴ Kwaiyo muamue mummyoyo yinu aanda kwaa kwinu mapema, ¹⁵ Kwasababu nampea maneno aga hekima, ambago adui zinu boti bawecha kwaa kuipinga au kuikana. ¹⁶ Lakini mwa kanilwa kae ni azazi binu anunabinu, alongo binu ni mabwiga ni bapakumulaga baadhi yinu. ¹⁷ Mwatolelwa ni kila yumo kwa sababu ya lina lyangu. ¹⁸ Lakini ntopo hata unywi kwaa umo wa mitwe yinu waupala oba. ¹⁹ Katika vumilia mwaipanga nafsi yinu. ²⁰ Pampala bona Yerusalemu baitindiike majeshi, basi mutange kwamba ualibifu wake ukalibiye. ²¹ Hapo balo babile Yudea babutukii muitumbii, ni balo bababile pakatikati ya jiji babuke, ni kana mwaleke bababile muijiji jingya. ²² Mana aga nga machuba ga kisasi, linga kwamba makowe goti gagaandikilwe gapate timya. ²³ Ole kwa balo bene ndumbo ni kwa balo babayongeya katika machuba aga! kwa maana pabaa ni tabu nkolo muilambo ni nyongo kwa bandu haba. ²⁴ Ni batumbuka kwa ncha ya lipanga na batolelwa mateka kwa mataifa goti, ni Yerusalemu yalibatilwa ni bandu ba mataifa, mpaka wakati wa bandu ba mataifa paupala timilika. ²⁵ Yapanga ni ishara katika liumu, mwei ni ndondwa. Ni katika ilambo papabaa ni dhiki ya mataifa, katika kata tamaa bukana lilobe lya habari ni mawimbi. ²⁶ Panga ni bandu kabainduka kwa yogopa ni katika tarajia mambo gagapita duniani. Kwa maana ngupu ya mbingu ya tikwa tikwa. ²⁷ Nga bamona

mwana wa Adamu kaicha kumaunde katika ngupu ni utikufu mkulu. ²⁸ Lakini makowe aga gapatumbwa pitya muyimee mukakatuye mitwe yinu kwa sababu kombolelwa kwinu kwanda egelwa karibu.” ²⁹ Yesu aabakiye kwa mfano, “Muulinge mtini, ni mikongo yoti. ³⁰ Paiipuka, mwenda kuiboniya mwabene ni tanga kwamba mpenja tayari ui karibu. ³¹ Nyonyo, pamona makowe aga kagapitya mwenga mutange ya kuwa ufalme wa Nnongo utikaribiya. ³² Kweli, nenda kuwabakiya, ubeleko wuno wapeta kwaa, mpaka mambo aga goti mpaka gapita kwaa. ³³ Kumaunde ni kilambo gapeta, lakini maneno gangu gapita kwaa kabisa. ³⁴ Lkini muilinge mwa bene linga kwamba mioyo ginu kana yalemewa ni ufisadi, ulevi, ni mahangaiko ga maisha aga. Kwa sababu lilo lichoba yabaichilya gafula. ³⁵ Kati ntego, kwa sababu yabaa kwa kila yumo ywaishi katika kuminyo ya kilambo choti. ³⁶ Lakini mube tayari wakati woti, mulobe kwamba mwaba imara ya kutosha kugaepuka aga goti pagapita, na yima nnongi ya mwana wa Adamu.” ³⁷ Nga nyo wakati wa mutwekati abile kafundisha muhekalu ni kiloo apitike panja ni yenda keleka katika kitumbi chakikemelwa cha Mizeituni. ³⁸ Bandu boti bamwichi kwaa kindai na mapema linga kumpikaniya nkati ya hekalu.

Isura ye na 22

¹ Basi sikuuu ya nkate yangali yiyilwa lola yabile ikaribiye, ambago ikemelwa Pasaka.

² Makuhani akolo ni aandishi bati jadiliana

namna ya kumulaga Yesu, kwa sababu baayo-gwipe bandu. ³ Nchela ajingii nkati ya Yuda Iskariote, yumo ba balu benepunzi komi ni abele. ⁴ Yuda ayei jadiliana ni akolo ba Mkuhani namna ambavyo abakabizi Yesu kwabe. ⁵ Batipulaika ni yikityana kumpea mbanje. ⁶ Ywembe atiyikitya, ni apalae nafasi ya kuakamukiya Yesu kwabe kulipau ni likundi lya bandu. ⁷ Lichuba lya mikate yangali yiyilwa lula yaikite, ambapo ngondolo wa Pasaka lazima apiyilwe. ⁸ Yesu awatumite Petro ni Yohana abayite, “Muyende mukatualie chakulya cha Pasaka linga tuiche tulyee.” ⁹ Banokiye “kwako upala tugapangi ago maandalizi?” ¹⁰ Ayangwi, mupikani, pampala jingya mjini mnalome ambaye apotwi kibega sa mase akolyana namwe. Munkingame pene nyumba ambayo ajingya. ¹¹ Boka po mummakiye bwana wa nyumba, “Mwalimu akubakiya, ki kwako chumba cha ageni, mahali ambapo nalya pasaka ni benepunzi bango?” ¹² Aalangya chumba cha ghorofa ambacho kibile tayari, mupange maandalizi mwoo. ¹³ Nga nyo bayei, ni kolya kila kilebe kati mwabayite, Nga andaa chakulya cha Pasaka. ¹⁴ Muda pauikite atamii ni balo mitume. ¹⁵ Nga aabakiya nina umu ngolo ya lya sikukuu yii ya Pasaka ni mwenga kabla ya teselwa kwango. ¹⁶ Kwa maana nenda kuwabakiya nilya kae mpaka paipatimizwa katika ufalme wa Nnongo.” ¹⁷ Boka po Yesu atitola kikombe, napayomwile shukuru, ngabaya mutole chei ni mmagane mwenga kwa mwenga. ¹⁸ Kwa

maana nenda kuwabakiya ninywaa kwaa kae mzao wa mzabibu, mpaka ufalme wa Nnongo paupalaicha.”¹⁹ Nga atola nkate ni payomwile shukuru ngaumetwa nkate ni kuapeya ngabaya yinu nga ambayo upiyilwe kwa ajili yinu, mupange nyaa kwa kunikumbukya nenga.²⁰ Atweti kikombe nyonyo baada ya chakulya cha kiloo abayite, “kikombe chii nga lilagano lya yambe. Katika damu yango ambayo ipenganike kwaa-jili yinu.”²¹ Lakini mulinge, Yulo ywanisal-iti abile pamope namwe pameza.²² Kwa maana mwana wa Adamu wa kweli ayenda zake kati mwaamulikwe. Lakini ole kwa mundu yulo ambaye pitya ywembe mwana wa Adamu asalitiwa!”²³ Batumbwi lokiana bene kwa bene nyai miongoni mwabe ywa panga jambo leno.²⁴ Kisha wapitike ntau katikati yabe kwamba ni nyai ywatu kitya panga jambo lino.²⁵ Aabakiye, “Afalme ba bandu ba mataifa baina ubwana usu bembe, na balo bene mamlaka usu bembe, bakemelwa aheshimiwa atawala.²⁶ Lakini ipalikwa kwaa kabisa nyaa kwinu mwenga. Badala yake, lika yulo ambaye nga nkolo kati yinu abe kati nchini. Ni yolo ambaye nga wa muhimu muno abe kati ywatumukya.”²⁷ Kwasababu ywaku nkolo, yolo ywatama pameza au yolo ywatumika? Buli yolo kwaa ywatama pameza? Ni nenga balo ni kati yinu ywa tumika.²⁸⁻³⁰ Lakini mwenga nga ambao muyendelya na nee katika majaribu yango. Nenda kuwapea mwenga ufalme kati nyalo Tati pambeile nenga ufalme, Kwamba mupale lya na nywa pameza yango kwene

ufalme wango. Ni mwatamaa kwene iti ya enzi kamuhi hukumu kabila komi ni ibele ya Israeli. ³¹ Simoni, Simoni, utange kwamba, nchela alobite abatweti ni abapepete kati ngano. ³² Lakini natiloba kwaajili yawenga, kuwa imani yako kana ishindilwe. Baada ya ubi ukele-bukye kae, waimarishe alongo bako.” ³³ Petro kammakiya, “Ngwana, nibile tayari yendya ni wenga mu'rigereza ni hata nkati ya kiwo,” ³⁴ Yesu kanyangwa, “Nakubakiya, Petro, nkoko awikile kwaa lino, kabla ya wenga kunikana mara tatu kati unitangite nenga.” ³⁵ Boka po Yesu ngaamakiye, “Niwapenekile mwenga bila mfuko, itondo cha chakulya, au ilatu, je mwapungukilwe ni milebe? Kabayangwa “Ntopo” ³⁶ Boka po atikwabakiya, “Lakini, kila ywabile ni mfuko, ni autole pamope ni itondo ya chakulya. Yolo ywabile kwaa ni kyembe impalike auze nganju yake na apeme limo. ³⁷ Kwa mana nendakwabakiya, gote gaandikilwe nnani yango lazima gapangilwe,'Na atolelwa kati mundu ywavunja torati.' Kwa mana chelo chatabililwe nnani yangu chalowa timizwa.” ³⁸ Boka po kababaya, “Ngwana. lola! Pabile ni panga ibele pano.”Na atikwabakiwa “Yatosha.” ³⁹ Baada ya chakulya sa kitamunyo, Yesu ayei, kati yabile panga kila muda, kayenda kukitombe sa Mizeituni, ni anapunzi bake kabakangama. ⁴⁰ Pabaikite, atikwamakiya,'Mulobe kwambe kana muyingii mu'majaribu.” ⁴¹ Ayei mbale ni anapunzi kati patomboka liwe laulwilwe, kapiga magoti ni kuloba, ⁴² kabaya, “Tate, mana upala, ukiboi chelo kikombe. Lakini kati nipala kwaa nenga,

lakini mapenzi gako gapangike.” ⁴³ Boka po malaika boka kumaunde atikuntokiya, kampeya ngupu. ⁴⁴ Pabile nkati ya minya, kaloba kwa dhati muno, ni liyasho lyake libile kati matone akolo ga mwai yatombwike pae. ⁴⁵ Palo akelebuke boka kuloba kwake, atiisa kwa anapunzi bake, ni kaakuta bagonzike kwa kuwa babile ni huzuni yabe. ⁴⁶ na kabanaluya, “mwanja namani mwagonzike? Mukelebuke mulobe, kuba kana muyingii mu'majaribu.” ⁴⁷ Wakati babile bado batilongela, llinga, kipenga kikolo sa bandu satibuya, ni Yuda, yumo ywa mitume komi ni ibele abile nabo kabaongoza. Kabuya karibu ni Yesu ili kunnoniya, ⁴⁸ lakini Yesu kammakiya, “Yuda, je watikunsaliti Mwana wa Adamu kwa kunnoniya?” ⁴⁹ Wakati balo babile karibu ni Yesu kabalola ago gapangike, kababaya, “Ngwana, je twakombwe kwa kyembe?” ⁵⁰ Boka po yumo kankombwa mmanda ba makuhani akolo, atikunkata likutu lyake la kummalyo. ⁵¹ Yesu kabaya, “yayosha, ni kankamwa likutu lyake ni kumponiya. ⁵² Yesu kabaya kwa kuhani nkolo, ni kwa akolo ba hekalu, na kwa apindo baisile kinchogo yake, “Je mwaisile kati mwaisi kupambana ni mwii, ni marungu ni mapanga? ⁵³ Nabile pamope ni mwenga masoba gote mu'hekalu, muwekite kwaa maboko ginu nnani yango. Lakini yeno nga saa yako, ni mamlaka ga lubendo.” ⁵⁴ Kabantaba, ni kunkengama, kabaneta mu'nyumba ya kuhani nkolo. Lakini Petro atikuakengama kwa mbale. ⁵⁵ Baada ya kuba bawashile mwoto mu'wolo uwanda wa ndani ni pabaikite batami pae pamope, Petro abile

nkati yabe. ⁵⁶ Mmanda yumo nnawa amweni Petro atami mu'bwee ubuyite mu mwoto, kanlola ni kummakiya, “Ayoo mundu abile pamope ni ywembe.” ⁵⁷ Lakini Petro kankana, kabaya, “wa nnwawa, nenga nintangite kwaa.” ⁵⁸ Baada ya muda nchunu, mundu ywenge amweni no baya, “Wenga kae ni yumo nkati yabe.” Ila Petro kannyangwa, “Wa nnalome, nenga kwaa.” ⁵⁹ Bada ya kati lisaa limo, nnalome yumo atikwasisitiza kabaya, “Kweli kabisa ayoo mundu abile pamope ni ywembe, maana nga Mgalilaya. ⁶⁰ Lakini Petro kabaya, “Nnalome ndangite kwaa lya ulibaya.” ni mara wakati atilongela, ngoko ngaabeka. ⁶¹ Kakelebuka, Ngwana kanlola Petro. Ni Petro akombokii neno lya Ngwana, palo atikumbakiya, “Kabla jogolo ngaweka leno, walowa kunikana nenga mara itatu.” ⁶² Kayenda panja, Petro kalela kwa minya muno. ⁶³ Boka po balo analome babile bakinlinda Yesu, kaban'geya ni kunkombwa. ⁶⁴ Baada ya kumfunika minyo, kabannaluya, kabakoya, “Tabiri! Nyai ywakukombwile? ⁶⁵ Kabalongela makowe yenge ganansima nchogo sa Yesu ni kumkupuru ywembe. ⁶⁶ Paikite kindae, apindo ga bandu bakusanyite pamoper, akolo ba makuhani ni baandishi. Batikumpeleka nnonge ya Baraza, ⁶⁷ kababaya, “Kati wenga wa Kristo, tubakiye.” Lakini ywembe kaamakiya, “Mana niamakiye, muniamini kwaa, ⁶⁸ na kati natikuanaluya muyangwa kwaa.” ⁶⁹ Lakini boka saa yino ni yendelya, Mwana wa Adamu abile atami luboko lwa mmalyo wa ngupu ya

Nnongo.” ⁷⁰ Bote kababaya, “Kwa eyo wenga wa Mwana wa Nnongo?” Ni Yesu kaayangwa, “Mwenga mwabaya nga nenga.” ⁷¹ Kababaya, “Mwanja namani kae tupala ushahidi? Kwamana twenga twabene tuyowine boka mu'nkano wake mwene.”

Isura ye 23

¹ Kipenga soti sayemi, kabampeleka Yesu nnongi ya Pilato. ² Kabatumbwa kunshutumu, kababaya, “Twankutike mundu yolo atilipotisha taifa litu, kwa kuabakiya bandu baneke kutoa kodi kwa kaisari, no baya kuwa ywembe mwene nga Kristo, Mpwalume.” ³ Pilato kanaluya, no baya, “Je wenga nga mpwalume ba Ayahudi? Ni Yesu kanyangwa no baya, “Wenga wabaya nyoo.” ⁴ Pilato kammakiya kuhani nkolo ni kipenga sa bandu.” Nibona kwaa likosa lya mundu yolo.” ⁵ Lakini balo batikunsisitiza, kababaya, “Abile akiachochea bandu, atikwapundisha mu'Uyahudi woti, boka Galilaya ni saa yeno abile pano.” ⁶ Pilato ayowine ago, kayangwa kati mundu ywoo ni a'Galilaya? ⁷ Pabaatangite kuwa abile pae ya utawala wa Herode, atikumpeleka Yesu kwa Herode, ywabile niywembe ywabile Yerusalemu kwa masoba ago. ⁸ Herode paamweni Yesu, atipulaika muno kwamana apalike kumwona kwa masoba ganansima. Ayowine habari za ywembe, ni atamaniye kubona yumo ywamuu-jiza wapangilwe ni ywembe. ⁹ Herode kanaluya Yesu kwa maneno ganansima, lakini Yesu kannyangwa kwaa chochote. ¹⁰ Makuhani

akolo pamope ni baandishi bayemi kwa ukali kabanshitaki. ¹¹ Herode pamope nia askari bake, kabantukana ni kun'geya, ni kummwika ngobo nzuri, boka po atikunrudisha Yesu kwa Pilato. ¹² Herode ni Pilato babile mbwiga boka lisoba lelo, (kabla ya ago babile maadui) ¹³ Pilato kabakema pamope makuhani akolo ni atawala ni kipenga sa bandu, ¹⁴ Kabaakokeya, “Mwaniletii mundu yoo kati mundu ywaongoza bandu bapange abaya, no linga, baada ya kuba ninnaluye nnonge yinu, nibona kwaa likosa kwa mundu yoo husu makowe gote ambago mwenga mwamshitaki ywembe. ¹⁵ Hapana, Herode kwaa, mana ambuyanganiye kwitu, ni linga ntopo chochote chaakipangite chaastahili adhabu ya waa. ¹⁶ Kwa eyo npala kumwadhibu ni kunneka. ¹⁷ (Pilato atiwajibika kunneka mfungwa yuno kwa Ayahudi wakati wa sikukuu) ¹⁸ Lakini bote bakombwi lilobe lyampamo, bakibaya, “Mmulage yoo, ni kunneka Baraba!” ¹⁹ Baraba abile mundu ywatabilwe mu'ligereza kwa sababu ya ubou pulani nkati ya ijiji na kubulaga. ²⁰ Pilato kaabakiya kae, atamaniye kunneka Yesu. ²¹ Lakini bembe bakombwi lilobe, babaya, “Mmulage, mmulage.” ²² Kabanaluya kwa mara ye itatu, “mwanja namani, mundu yoo, apangite baya lya namani? mbatike kwaa likosa lyastahili adhabu yo kiwo kwa ywembe. Kwa eyo mana niyomwile kumwadhibu nalowa kunneka.” ²³ Lakini kabasisitiza kwa lilobe lya kunani, baloba asulubilwe. Ni lilobe lyao lyatikunshawishi Pilato. ²⁴ Nga nyo Pilato atia-

mua kuwapeya kati kabapala. ²⁵ Kanneka yolo ywampala ywabile atabilwe kwa kupanga ghasia ni kubulaga. Lakini atikuntoa Yesu kati kabapala bembe. ²⁶ Pabannyongoli no yendya, bakwembine ni mundu yumo ywakemilwe Simoni ba Ukirene, kaboka mu'kilambo, kabampeya msalaba apotwi, kunkengama Yesu. ²⁷ Kipenga kikolo sa bandu, ni annwawa babile batihuzunika no kwomboleza kwaajili ya ywembe, babile batikunkengama. ²⁸ Lakini atikubakelebukia, Yesu no kuabakiya, 'Mwannwawa ba Yerusalemu, kana mulele kwaajili yango, ila mulele kwaajili yinu bene ni kwaajili ya bana binu. ²⁹ Linga, masoba gaisa ambazo balowa baya, "Watibarikilwa balyo agumba ni ndumbo yange beleka, ni mabele yangenyonyesha. ³⁰ Nga kabatumbwa kuikokeya itombe, "Mututombokii, 'na itombe, 'Itufunike.' ³¹ Mana kati bapangite makowe aga kwa nkongo mbichi, ipalika kwaa wo'ubile nkavu?" ³² Analome wenge, aharibifu abele, batipelekwa pamope ni ywembe ili kababulagilwe. ³³ Pabaikite mahali pakemelwage Livufu lya ntwe, nga kabansulubisha pamope ni balo aharibifu, yumo upande wa kummalyo ni ywenge upande wenge. ³⁴ Yesu kabaya, "Tate, ubasamei, kwa mana payowa kwaa bapanga namani." Bembe bapiyite kura, kutaikulya nganju yake. ³⁵ Bandu babile bayemi kabalola ni atawala kaban'geya, kababaya, "Uwalopolile benge. Nga ujilopwe wa mwene, kati wenga wa Kristo wa Nnongo, uchaulilwe." ³⁶ Ni akari kabandharau, kabankaribia ywembe ni kumpea siki, ³⁷ kababaya, "Kati wenga wa

Mpwalume ba Ayahudi jilopwe wa mwene.”³⁸ Pabile ni alama nnani yake yaiyandikilwe, “AYOO NGA MPWALUME AYAHUDI.”³⁹ Yumo nkati ya baarifu balo basulubilwe atikuntukana kabaya, “Wenga wa Kristo kwaa? jilopwe wa mwene ni twenga”⁴⁰ Lakini yolo ywenge kayan'yangwa, atikunkemya no baya, “Je wenga wamwishimu kwaa Nnongo, ni ywembe ubile mu'hukumu yeyelo?”⁴¹ Twenga twabile pano kwa haki, kwa mana twenga twapoki chelo twastahili kwaajili ya makowe yitu. Lakini mundu yoo apangite kwaa chochote kibaya.”⁴² Atiyongeyekeya, “Yesu nikumbuke nenga mana uyingii mu'upwalume wako.”⁴³ Yesu kaankokeya, “Amini nendakumakiya, leno walowa tama pamope ni nenga mu'Paradiso.”⁴⁴ Muda woo yabile karibu lisaa lya sita, libendo lyaisa nnani ya nchi yote mpaka saa yo tisa,⁴⁵ Bwee wa liumu wateyima. Boka po pazia lya mu'hekalu latipapwanika nkati boka kunani.⁴⁶ Kalela kwa lilobe likolo, “Tate umaboko gako nibeka roho yango,” baada yabaya nyoo, awile.⁴⁷ Muda woo akida abweni galo gatendike atikuntukuza Nnongo kabaya, “Hakika ayoo abile mundu mwene haki.”⁴⁸ Wakati woo kipenga sa bandu balo bayei mpamo shuhudia makowe gapangilwe, babuyangine kabakombwa ifua yabe.⁴⁹ Lakini mbwiga bake, ni alwawa balo bankengame boka Galilaya, bayemite kwa mbale kabalola makowe ago.⁵⁰ Linga pabile ni mundu ywakemelwa Ysufu, ywabile yumo wa baraza, mundu nzuri ni mwene haki,⁵¹ (abile akubaliana kwaa ni maa-

muzi au makowe ago), boka Armathaya, ijiji sa Uyahudi, wabile utisubiri upwalume wa Nnongo. ⁵² Mundu yoo, akwembine ni Pilato, kaloba atole bwega wa Yesu. ⁵³ Kantombwa, ni kumwalisha sanda, ni kam'beka mu, likaburi lyabile lyati-chongwa mu'liwe, lyabile ntopo mundu asikilwe nkati yake. ⁵⁴ Lyabile lisiku lya maandalizi, ni sabato yabile karibu. ⁵⁵ Alwawa, baisile nakwe boka Galilaya, batikunkengama, ni babweni likaburi ni mwanja bwega wake waugonjike. ⁵⁶ Kababuyangana ni tumbwa andaa manukato ni marashi. Boka po lisiku lya sabato kabapunzika lingana na saliya.

Isura ye 24

¹ Mapema muno lisiku lya kwanza laya wiki, baisile mu'likaburi, kabaleta manukato yalowa kumwandaliya. ² Kabalola liwe latigambulilwa mbali ni likaburi. ³ Kabayingii nkati, lakini baukwembite kwaa bwega wa Ngwana Yesu. ⁴ Yapangite kwamba, wakati kabasangala kuhusu chelo, ghafla, bandu abele bayemi nkati yabe bawalike ngobo ga'ng'ara muno. ⁵ Alwawa babile ni hofu muno ni kabaunika minyo gabe pae, kababakiya balo alwawa, "Mwanja namani mwampala yolo ywabile nkoti nkati ya babile mu'kiwo? ⁶ Abile kwaa pano, ila atiyoka! mkumbukye chelo akibaya ni mwenga mu'Galilaya, ⁷ kabaya kwamba Mwana wa Adamu lazima alekwilwe mu'maboko ga bandu babile ni sambu ni asulubilwe, ni siku ye itatu, alowa yoka kae." ⁸ Balo alwawa bakomboki maneno gake, ⁹ na kababuyangana

boka mulikaburi na kabakokeya makowe aga goti balo komi ni yimo benge bote. ¹⁰ Bai Maria Magdalena, Joana, Maria mao ba Yakobo, ni alwawa wenge mpamo batitangaza makowe aga kwa mitume. ¹¹ Lakini abari yee yatibonekine kati mzaha tu kwa mitume, ni kababaamini kwaa balo alwawa. ¹² Hata nyoo Petro atiyumuka kuyendya mulikaburi, na chungulya ni kulola nkati yake, abweni sanda kichake. Petro kaboka kuyenda munyumba yake, atishangala chelo chabile chakipangike. ¹³ Linga, abele nkati yabe babile kabayenda lisoba lyoo muijiji chimo chakemelwa Emmau, chabile maili sitini boka Yerusalemu. ¹⁴ Kabajadiliana bene kwa bene kuhusu makowe goti gapangite. ¹⁵ Yapetike kwamba, wakati babile bakijadiliana ni kunaluyana bene maswali, Yesu kaisa karibu kabakengama nakwe. ¹⁶ Lakini minyo gabe kabanlola kwaa y6ange kuntambwa ywembe. ¹⁷ Yesu kabakokeya, “Namani ambacho mwenga abele mwatlongela kamuyenda?” Bayemi palo kababonekine babile ni huzuni. ¹⁸ Yumo kati yabe, lina lyake Cleopa, kayangwa, “Je wenga wa nyai mwene pano Yerusalemu uyowine kwaa makowe gapangike masoba aga?” ¹⁹ Yesu kammakiya, “Makowe gani?” Kabanyangwa, “Makowe husu Yesu ywa Nazareti, ywabile nabii, muweza mu'matendo ni maneno nnongi ya Nnongo ni bandu bote. ²⁰ Ni kwa namna ambayo akolo ba Makuhani ni Iongozi bitu banlekile hukumilwa kiwo ni kunsulubisha. ²¹ Lakini twatitamani kwamba ywembe nga atikuibeka huru Israeli. Elo, mbale ni aga goti, muda ni

lisoba lya tatu boka makowe aga gapangilwe. ²² Lakini pia, baadhi ya alwawa boka mu'likundi litu batitushangaza, baada yo yenda mulikaburi kindai ni mapema. ²³ Kabaukosite bwega wake, kababuya, kababaya kwamba babweni malaika babayite yu nkoti. ²⁴ Baadhi ya analome ambao babile mpamo natwenga kabayenda mulikaburi, ni kukuta ni kati balo alwawa kababaya. Lakini bamweni kwaa ywembe.” ²⁵ Yesu kaabakiya, “Mwenga mwa bandu bajinga ni mubile ni mioyo mizito ya kuamini yote ambago manabii babayite! ²⁶ Je ipalike kwaa lazima Yesu kuteseka kwa makowe aga, ni kuyingya mu'utukupu wake?” ²⁷ Boka kwa Musa ni manabii woti, Yesu atikwatafsiriya makowe gamuhusu ywembe mu'maandiki yote. ²⁸ Batikaribia chelo ijiji, huko kababile kabayenda, Yesu kapanga kati kwamba atiyendelya nnonge. ²⁹ Lakini kabanlazimisha, kababaya, “Tama pamope nitwenga, mana ielekile mukitamunyo na lisoba lya kati lyaishile.”Nga nyo Yesu kayingi yenda tama nakwe. ³⁰ Yaipangite kwamba, muda atama nakwe kalya, atitola nkate, atiubariki, ni kutekwana, kawapea. ³¹ Boka po minyo gabe ngabakelebeka, kabantanga, ni kaboka gafla nnongi ya minyo gabe. ³² Kabalongela bene kwa bene, mu'atilongela natwenga mundela, muda atiyogolya maandiko?” ³³ Kabanyanyuka saa yeyelo, ni kubuyangana Yerusalemu. Kabakwembana balo komi ni jimo kabakusanyilwe mpamo, ni balo babile mpamo nakwe, ³⁴ kababaya, “Ngwana atiyoka kwelikweli, ni

kanlokiya Simoni.” ³⁵ Nga nyoo kabamakiya makowe gapangilwe mundela, na namna Yesu atikujidhihirisha kwabe ni kuutekwana nkate. ³⁶ Muda kabalongela makowe ago, Yesu mwene ayemi nkati yabe, ni kammakiya, “Amani ibile kwinu.” ³⁷ Lakini batiyogopa ni kuba ni hofu ngolo, ni kabawaza kwamba baibweni roho. ³⁸ Yesu kabakokeya, kwa mwanja namani mwat- ifazaika? ³⁹ Mwanja namani maswali gayoka mumyoyo yinu? Mulinge maboko gangu ni magolo gango, kwamba nenga namwene. Mu- niguse ni mulole. kwa mana roho yabile kwaa ni mifupa wala nyama, kati mwanibweni nenga nibile.” ⁴⁰ Ayomwile baya nyoo, atikwabonikiya maboko gake ni magolo gabe. ⁴¹ Pababile bado ni puraika yayanganikilwe ni yange aminiya, ni kushangala, Yesu kabakokiya, “Je mubile ni kilebe chochoti chakulya?” ⁴² Kabampe- ipande ya nkate ni omba asomwile. ⁴³ Yesu katola, ni kulya nnongi yabe. ⁴⁴ Atikum'bakiya, “Nabile ni mwenga, natikuabakiyanga kuwa goti gaandikilwe mu saliya ya Musa ni manabii ni Zaburi lazima gapangike. ⁴⁵ Boka po kabayo- goli malango gabe, kuwa baweze kugaelewa maandiko. ⁴⁶ Kaabakiya, “Kuwa iandikilwe, Kristo lazima ateseke, ni kuyoka kae boka mu'kiwo lisoba lya itatu. ⁴⁷ Na Toba ni msamaha wa sambu lazima ihubirilwe kwa lina lyake kwa mataifa gote, boka Yerusalemu. ⁴⁸ Ni mwenga mwamashahidi ga makowea ga. ⁴⁹ Mulinge niakuapeya ahadi ga Tate bango nnani yinu. Lakini mwisubiri pano muijiji, mpaka palo

mwamuwalikwa ngupu boka kunani. ⁵⁰ Yesu kabakengama panja mpaka pabakaribie Bethania. Atiinua maboko gake kunani, ni kuabariki. ⁵¹ Yapangite kuwa, muda waabile atikwabariki, atikuaneka ni kutolelwa kuamaunde. ⁵² Bai kabamwabudu, ni kubuya Yerusalemu ni puraha ngolo. ⁵³ Kabayendelya tama muhekalu, kabambariki Nnongo.

Ndengereko Bible
The Holy Bible in the Ndengereko language of
Tanzania

copyright © 2020 Door43 World Mission Community

Language: Kindengereko (Ndengereko)

Translation by: Door43 World Mission Community

Contributor: Cloud Roman, James, William

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-10-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 7 Oct 2020

25815d74-2ede-5418-8378-3ebcb8092bca